

GPI.6220.6.2020.AK

DECYZJA O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH

Na podstawie: art. 71 ust. 2 pkt 1, art. 75 ust. 1 pkt. 4, art. 80 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 82, art. 85 ust. 1 i ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.), w związku z § 2 ust. 1 pkt 51 lit. b) oraz § 3 ust. 1 pkt 74 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. z 2019 r., poz. 1839), zgodnie z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2023, poz. 775 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia: Pana Marcina Kabata, na podstawie decyzji znak SKO-60-85/21 z dnia 21 lutego 2022 r. Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Toruniu oraz po uzyskaniu uzgodnień: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie - Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku, a także opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie i po przeprowadzeniu oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

orzekam

I. określić środowiskowe uwarunkowania dla planowanego przedsięwzięcia pn.

Budowa obiektu inwentarskiego – chlewni dla macior wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce o nr ewid. 84/4 w miejscowości Błędowo, gmina Płużnica.

1. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie obiektu inwentarskiego – chlewni dla macior wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce o nr ewid. 84/4 w miejscowości Błędowo, gmina Płużnica - wariant alternatywny – polegający na usytuowaniu budynku chlewni i infrastruktury towarzyszącej bliżej wschodniej granicy działki nr ewid. 84/4, obręb: Błędowo.

Teren planowanego przedsięwzięcia nie jest objęty ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Płużnica uchwalonym przez Radę Gminy w Płużnicy Uchwała nr VII/50/2015 z dnia 29 kwietnia 2015 r., działka o nr geod. 84/4 w miejscowości Błędowo, gmina Płużnica położona jest na terenie rolniczym.

2. Istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich

- 1) W budynku inwentarskim prowadzić chów trzody chlewnej w maksymalnej ilości 271,9 DJP, tj. 1 knur (0,4 DJP), 610 szt. macior (213,5 DJP) i 2900 szt. prosiąt (58 DJP).
- 2) Prace budowlane rozpocząć poza okresem lęgowym ptaków oraz kluczowym okresem rozrodu gatunków dziko występujących zwierząt, przypadającym w terminie od 1 marca do 31 sierpnia lub w dowolnym terminie po potwierdzeniu maksymalnie na 2 dni przed zajęciem terenu przez specjalistę przyrodnika braku aktywnych lęgów ptaków oraz rozrodu zwierząt na terenie inwestycji.

- 3) Każdorazowo przed podjęciem prac w obrębie wykopów dokonać kontroli obecności zwierząt w ich obrębie. W przypadku obecności fauny, zwierzę lub zwierzęta odłowić, a następnie przenieść poza obszar robót, do siedliska zapewniającego możliwość dalszej wędrówki.
- 4) Zaplanować i wykonać pas wielorzędowej zieleni izolacyjnej od strony północnej i południowej projektowanego budynku inwentarskiego, zgodnie z rysunkiem 1 (zielone linie), o przewidywanej łącznej długości zaplanowanego odcinka minimum 320 m oraz szerokości minimum 2 m. Do nasadzeń stosować wyłącznie rodzime gatunki drzew i krzewów (np. świerk pospolity, grab, jarząb, buk, brzoza, głóg oraz rodzime gatunki dębów i klonów), w tym zimozielone. Do nasadzeń wykorzystać sadzonki drzew o dobrze rozwiniętym systemie korzeniowym i wysokości minimum 200 cm oraz krzewów o dobrze rozwiniętym systemie korzeniowym i poprawn timerozkrzewionej części nadziemnej.
- 5) Na etapie prac realizacyjnych, w celu minimalizacji i ograniczenia oddziaływań związanych z emisją hałasu, wibracji i zanieczyszczeń do powietrza, uciążliwe prace budowlane (przede wszystkim prace hałaśliwe oraz związane z wykorzystywaniem ciężkiego sprzętu / transportu), prowadzić wyłącznie w porze dziennej, tj. w godz. 6:00 – 22:00.
- 6) Niezanieczyszczone masy ziemne powstałe na etapie realizacji inwestycji, wykorzystać do wypełniania powierzchni przekształconych oraz kształtowania terenu na obszarze budowy. Pozostałe masy ziemne przekazywać do przetworzenia zgodnie z obowiązującymi przepisami poza teren inwestycji.
- 7) Na etapie realizacji i eksploatacji inwestycji wyznaczyć miejsca do magazynowania wytworzonych odpadów.
- 8) Odpady magazynować selektywnie w sposób uwzględniający ich właściwości fizykochemiczne (pojemniki, kontenery, beczki, silosy kosze, worki, big-bagi, opakowania przyzmy itp.), wznaczonych miejscach, zapewniając ich regularny odbiór przez uprawnione podmioty.
- 9) Do czasu przekazania uprawnionym odbiorcom, zwierzęta padłe i ubite z konieczności przechowywać w oznakowanym i zabezpieczonym przed czynnikami zewnętrznymi oraz dostępem zwierząt i osób postronnych kontenerze (zachowując hermetyzację procesu rozkładu).
- 10) Wodę używaną do celów technologicznych (pojenie) podać przez poidła specjalnej konstrukcji, w celu ograniczenia jej zużycia i rozlewania.
- 11) Wytworzone odchody zwierzęce wykorzystywać jako nawóz, na gruntach Inwestora.
- 12) Utrzymywać wysoki stopień higieny pomieszczeń inwentarskich, w tym realizować systematyczne czyszczenie, mycie i dezynfekcję obiektu środkami biodegradowalnymi.
- 13) Prowadzić fazowe żywienie zwierząt. W żywieniu stosować niskobiałkowe, wysoko-przyswajalne, zbilansowane pasze z użyciem nieorganicznych fosforanów, fitazy, aminokwasów syntetycznych (lizyna, metionina, treonina, tryptofan) i enzymów. Paszę dostosować do wieku oraz stanu fizjologicznego świń.
- 14) Aplikować dodatki do gnojowicy gwarantujące skuteczność redukcji emisji amoniaku na poziomie nie mniejszym niż 50%. Dobór wielkości i częstotliwości dawek realizować zgodnie z zaleceniami producenta preparatu, w sposób zapewniający ww. skuteczność redukcji emisji amoniaku.
- 15) Zbiorniki na gnojowicę opróżniać hermetycznie za pośrednictwem tzw. szybkozłączy.
- 16) Nawozy naturalne przewozić wyłącznie przystosowanymi do tego celu środkami transportu, w celu ograniczenia uciążliwości zapachowej.
- 17) Ogrzewanie części budynku chlewni, w której będą znajdowały się porodówki oraz kojce dla prosiąt, realizować za pomocą kotła olejowo-gazowego.

- 18) Prace eksploatacyjne uciążliwe pod względem emisji hałasu, np. proces produkcji paszy, transport zwierząt, surowców, odpadów, proces odbioru i opróżniania zbiorników magazynujących gnojowicę, prowadzić wyłącznie w porze dziennej (6:00-22:00).
- 19) Maksymalna łączna obsada w budynku chlewni nie może przekraczać 280,9 DJP,
- 20) Hodowlę prowadzić w systemie bezściółkowym,
- 21) Wodę na potrzeby socjalno-bytowe oraz produkcyjne pobierać z wodociągu i/lub własnego ujęcia,
- 22) Ścieki bytowe odprowadzać do zbiornika bezodpływowego o pojemności 5-10 m³,
- 23) Zbiorniki na gnojowicę nie mogą być mniejsze niż 1303,38 m³,
- 24) Wody opadowe i roztopowe z powierzchni utwardzonych oraz dachów odprowadzać powierzchniowo na tereny biologicznie czynne,
- 25) Powstające w trakcie hodowli nawozy stosować na użytkach rolnych o powierzchni minimum 98,11 ha. Nawozy stosować w sposób niezagrażający jakości wód podziemnych i powierzchniowych,
- 26) W miejscach załadunku obornika posadzki muszą być szczelne, aby odcieki nie przedostały się do gruntu. Sposób przewożenia nawozu musi gwarantować zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego,
- 27) Tankowania paliwa, przeprowadzać pod nadzorem tak, aby substancje toksyczne i niebezpieczne, przede wszystkim ropopochodne, nie przedostały się do gruntu,
- 28) W celu neutralizacji ewentualnych wycieków substancji ropopochodnych na bieżąco usuwać je z wykorzystaniem sorbentów, których odpowiednia ilość powinna być stale zagwarantowana na placu budowy.
- 29) Urządzenia konserwować zgodnie z zaleceniami producenta.
- 30) Podczas prowadzenia prac budowlanych używać wyłącznie pojazdów i maszyn sprawnych technicznie.
- 31) Na terenie inwestycji nie wykonywać napraw i konserwacji sprzętu budowlanego.
- 32) Zaplecze techniczne, miejsca magazynowania materiałów budowlanych i odpadów oraz miejsca postoju dla maszyn budowlanych i sprzętu transportowego należy zorganizować na terenie utwardzonym.
- 33) We wszystkich ww. miejscach oraz w miejscach bezpośrednich prac budowlanych należy zapewnić dostępność sorbentów, właściwych w zakresie ilości i rodzaju do potencjalnego zagrożenia, mogącego wystąpić w następstwie sytuacji awaryjnych.
- 34) W czasie prowadzenia robót budowlanych i eksploatacji przedsięwzięcia należy prowadzić stały, monitoring stanu technicznego sprzętu budowlanego i transportowego oraz przypadków wystąpienia zanieczyszczenia gruntu i neutralizację miejsc mogących powodować ewentualne zagrożenie dla środowiska gruntowego-wodnego.

3. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy, a w szczególności w projekcie budowlanym:

- 1) Planowany budynek inwentarski posadowić na szczelnym, izolowanym betonowym fundamencie.
- 2) Powstała gnojowicę przechowywać w szczelnych kanałach gnojowicowych pod kojcami oraz 3 zamykanych zbiornikach o łącznej pojemności około 2900 m³.
- 3) Wody opadowe i roztopowe z dachów budynków inwentarskich oraz z terenów utwardzonych odprowadzać powierzchniowo do gruntu.
- 4) Obiekt inwentarski wyposażyć w system wentylacji mechanicznej, składającej się z:

- a) sektor krycia – maksymalnie 7 wentylatorów wyciągowych kominowych, o wydajności katalogowej na poziomie minimum 12 750 m³/h dla pojedynczego wentylatora. Zanieczyszczone powietrze przewiduje się odprowadzać na zewnątrz budynku inwentarskiego (poprzez ww. wentylatory) emitorami z otwartym wylotem gazów o maksymalnej średnicy wewnętrznej na wylocie wynoszącej 0,63 m oraz minimalnej wysokości geometrycznej wynoszącej 6,5 m., dla pojedynczego wentylatora. Maksymalny poziom mocy akustycznej pojedynczego wentylatora wynosić będzie 60 dB(A).
  - b) odchowalnia prosiąt - maksymalnie 5 wentylatorów wyciągowych kominowych, o wydajności katalogowej na poziomie minimum 12 750 m³/h dla pojedynczego wentylatora. Zanieczyszczone powietrze przewiduje się odprowadzać na zewnątrz budynku inwentarskiego (poprzez ww. wentylatory) emitorami z otwartym wylotem gazów o maksymalnej średnicy wewnętrznej na wylocie wynoszącej 0,63 m oraz minimalnej wysokości geometrycznej wynoszącej 6,5 m, dla pojedynczego wentylatora. Maksymalny poziom mocy akustycznej pojedynczego wentylatora wynosić będzie 60 dB (A)
  - c) sektor porodowy - maksymalnie 11 wentylatorów wyciągowych kominowych, o wydajności katalogowej na poziomie minimum 4 730 m³/h dla pojedynczego wentylatora. Zanieczyszczone powietrze przewiduje się odprowadzać na zewnątrz budynku inwentarskiego (poprzez ww. wentylatory) emitorami z otwartym wylotem gazów o maksymalnej średnicy wewnętrznej na wylocie wynoszącej 0,4 m oraz minimalnej wysokości geometrycznej wynoszącej 5,2 m, dla pojedynczego wentylatora. Maksymalny poziom mocy akustycznej pojedynczego wentylatora wynosić będzie 50 dB (A).
  - d) sektor loch prośnych - maksymalnie 5 wentylatorów wyciągowych kominowych, o wydajności katalogowej na poziomie minimum 12 750 m³/h dla pojedynczego wentylatora. Zanieczyszczone powietrze przewiduje się odprowadzać na zewnątrz budynku inwentarskiego (poprzez ww. wentylatory) emitorami z otwartym wylotem gazów o maksymalnej średnicy wewnętrznej na wylocie wynoszącej 0,63 m oraz minimalnej wysokości geometrycznej wynoszącej 6,5 m, dla pojedynczego wentylatora. Maksymalny poziom mocy akustycznej pojedynczego wentylatora wynosić będzie 60 dB (A).
- 5) Budynek inwentarski wykonać o zewnętrznych przegrodach budowlanych charakteryzujących się izolacyjnością akustyczną właściwą na poziomie minimum: 30 dB dla ścian i 25 dB dla dachu.
  - 6) Inwestor przyjmie takie rozwiązania techniczne, technologiczne i organizacyjne, które zagwarantują dotrzymanie standardów jakości środowiska poza terenem inwestycji i jednocześnie tożsame będą z rozwiązaniami i parametrami technicznymi, technologicznymi oraz organizacyjnymi przedsięwzięcia zawartymi w charakterystyce stanowiącej załącznik do niniejszej decyzji oraz uwzględniać będą warunki określone w pkt I.1 oraz I.2.
  - 7) Inwestor przyjmie takie rozwiązania projektowe, które na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia nie spowodują przekształcania istniejącej powierzchni terenu w sposób negatywnie oddziałujący na środowisko gruntowo - wodne, powierzchnię ziemi i krajobraz w obrębie planowanej inwestycji i na terenach sąsiednich.
  - 8) W przypadku przewidywanego naruszenia elementów przyrodniczych podczas budowy, należy po zakończeniu prac przywrócić je do stanu właściwego np. w razie zajmowania terenów zieleni pod projektowaną inwestycję, w projekcie budowlanym Inwestor winien przedstawić rozwiązania dotyczące odtworzenia tych terenów.
  - 9) W projekcie budowlanym wyznaczyć miejsca magazynowania odpadów w obrębie obiektu umożliwiające przechowywanie poszczególnych rodzajów odpadów, wyposażone w szczelne podłoże, środki zabezpieczające przed możliwością negatywnego oddziaływania na środowisko.
4. **Wymogi w zakresie przeciwdziałania skutkom awarii przemysłowych w odniesieniu do przedsięwzięć zaliczanych do zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii:**

Nie dotyczy.

5. **Wymogi w zakresie ograniczenia transgranicznego oddziaływania na środowisko w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których prowadzono postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko:**
Nie dotyczy.
- II. **stwierdzić konieczność wykonania kompensacji przyrodniczej:**
Nie stwierdzono.
- III. **stwierdzić konieczność unikania, zapobiegania, ograniczania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:**
Nie stwierdzono.
- IV. **stwierdzić konieczność monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:**
Nie stwierdzono.
- V. **stwierdzić konieczność utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania:**
Nie dotyczy.
- VI. **stwierdzić konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, 10, 14 i 18 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko**
Nie stwierdzono.
- VII. **stwierdzić konieczność wykonania analizy porealizacyjnej:**
Nie stwierdzono.
- VIII. **ustalić charakterystykę planowanego przedsięwzięcia zawartą w załączniku do niniejszej decyzji, stanowiącym jej integralną część.**

UZASADNIENIE

W dniu 23 lutego 2022 r. do Wójta Gminy Płużnica wpłynęła decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Toruniu, w której orzeczono uchylić zaskarżoną decyzję z dnia 22 września 2021 r. znak GPI.6220.6.2020.AK o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. *Budowa obiektu inwentarskiego – chlewni dla macior wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce o nr ewid. 84/4 w miejscowości Błędowo, gmina Płużnica* i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania organowi pierwszej instancji.

Kolejno Wójt Gminy Płużnica postanowieniem z dnia 11 marca 2022 r. zawiesił postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. *Budowa obiektu inwentarskiego – chlewni dla macior wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce o nr ewid. 84/4 w miejscowości Błędowo, gmina Płużnica* do czasu przedłożenia przez wnioskodawcę uzupełnionego raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

W dniu 07 czerwca 2022 r., pełnomocnik inwestora – Pani Anna Mojzesowicz przedłożyła zaktualizowany raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, uwzględniający uwagi określone przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze. A następnie Wójt Gminy Płużnica postanowieniem z dnia 17 czerwca 2022 r. podjął zawieszone postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn. *Budowa obiektu inwentarskiego – chlewni dla macior wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce o nr ewid. 84/4 w miejscowości Błędowo, gmina Płużnica*.

Biorąc pod uwagę charakterystykę przedsięwzięcia zawartą w złożonym raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko należało stwierdzić, że planowane przedsięwzięcie należy do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w art. 59 ust. 1 pkt 1 ustawy

z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.) – zwanej dalej ustawą ooś oraz § 2 ust. 1 pkt 51 lit. b) oraz § 3 ust. 1 pkt 74 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r., poz. 1839) – zwanego dalej rozporządzeniem. Zatem zgodnie z art. 71 ust. 2 pkt 1 ustawy ooś planowane przedsięwzięcie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W toku prowadzonego postępowania, zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 2 ustawy ooś, przekazując w załączeniu decyzję SKO oraz zaktualizowany raport o oddziaływaniu na środowisko sporządzony w maju 2022 r. przez Zespół autorów firmy EkoPolska Mojzesowicz Sp.k. pod kierunkiem Pani Anny Mojzesowicz, Wójt Gminy Płużnica zwrócił się do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wąbrzeźnie z prośbą o wydanie opinii oraz odrębnym pismem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie - Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku o uzgodnienie warunków realizacji planowanego przedsięwzięcia zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 1 i pkt 4 cytowanej na wstępie ustawy ooś.

W toku postępowania Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy swoim postanowieniem z dnia 31 maja 2022 r., znak: WOO.4221.148.2022.MD1.7, na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 1, ust. 3, ust. 4 oraz ust 7 ustawy ooś, po rozpatrzeniu wniosku Organu w oparciu o przekazany zaktualizowany raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz zgromadzony w ramach postępowania wyjaśniającego materiał dowodowy w sprawie oraz wiedzę własną tamtejszego Organu uzgodnił, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, realizację przedsięwzięcia w wariantcie najkorzystniejszym dla środowiska, polegającym na usytuowaniu budynku chlewni i infrastruktury towarzyszącej bliżej wschodniej granicy działki nr ew. 84/4 obręb Błędowo określając następujące warunki realizacji przedsięwzięcia:

I. Na etapie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia należy podjąć następujące działania:

- 1) W budynku inwentarskim prowadzić chów trzody chlewnej w maksymalnej ilości 271,9 DJP, tj. 1 knur (0,4 DJP), 610 szt. macior (213,5 DJP) i 2900 szt. prosiąt (58 DJP).
- 2) Prace budowlane rozpocząć poza okresem lęgowym ptaków oraz kluczowym okresem rozrodu gatunków dziko występujących zwierząt, przypadającym w terminie od 1 marca do 31 sierpnia lub w dowolnym terminie po potwierdzeniu maksymalnie na 2 dni przed zajęciem terenu przez specjalistę przyrodnika braku aktywnych lęgów ptaków oraz rozrodu zwierząt na terenie inwestycji.
- 3) Każdorazowo przed podjęciem prac w obrębie wykopów dokonać kontroli obecności zwierząt w ich obrębie. W przypadku obecności fauny, zwierzę lub zwierzęta odłowić, a następnie przenieść poza obszar robót, do siedliska zapewniającego możliwość dalszej wędrówki.
- 4) Zaplanować i wykonać pas wielorzędowej zieleni izolacyjnej od strony północnej i południowej projektowanego budynku inwentarskiego, zgodnie z rysunkiem 1 (zielone linie), o przewidywanej łącznej długości zaplanowanego odcinka minimum 320 m oraz szerokości minimum 2 m. Do nasadzeń stosować wyłącznie rodzime gatunki drzew i krzewów (np. świerk pospolity, grab, jarząb, buk, brzoza, głóg oraz rodzime gatunki dębów i klonów), w tym zimozielone. Do nasadzeń wykorzystać sadzonki drzew o dobrze rozwiniętym systemie korzeniowym i wysokości minimum 200 cm oraz krzewów o dobrze rozwiniętym systemie korzeniowym i poprawnie rozkrzewionej części nadziemnej.
- 5) Na etapie prac realizacyjnych, w celu minimalizacji i ograniczenia oddziaływań związanych z emisją hałasu, wibracji i zanieczyszczeń do powietrza, uciążliwe prace budowlane (przede wszystkim prace hałaśliwe oraz związane z wykorzystywaniem ciężkiego sprzętu / transportu), prowadzić wyłącznie w porze dziennej, tj. w godz. 6:00 – 22:00.
- 6) Niezanieczyszczone masy ziemne powstałe na etapie realizacji inwestycji, wykorzystać do wypełniania powierzchni przekształconych oraz kształtowania terenu na obszarze budowy.

Pozostałe masy ziemne przekazywać do przetwarzania zgodnie z obowiązującymi przepisami poza teren inwestycji.

- 7) Na etapie realizacji i eksploatacji inwestycji wyznaczyć miejsca do magazynowania wytworzonych odpadów.
  - 8) Odpady magazynować selektywnie w sposób uwzględniający ich właściwości fizykochemiczne (pojemniki, kontenery, beczki, silosy, kosze, worki, big-bagi, opakowania przyzmy itp.), wznaczonych miejscach, zapewniając ich regularny odbiór przez uprawnione podmioty.
  - 9) Do czasu przekazania uprawnionym odbiorcom, zwierzęta padłe i ubite z konieczności przechowywać w oznakowanym i zabezpieczonym przed czynnikami zewnętrznymi oraz dostępem zwierząt i osób postronnych kontenerze (zachowując hermetyzację procesu rozkładu).
  - 10) Wodę używaną do celów technologicznych (pojenie) podać przez poidła specjalnej konstrukcji, w celu ograniczenia jej zużycia i rozlewania.
  - 11) Wytworzone odchody zwierzęce wykorzystywać jako nawóz, na gruntach Inwestora.
  - 12) Utrzymywać wysoki stopień higieny pomieszczeń inwentarskich, w tym realizować systematyczne czyszczenie, mycie i dezynfekcję obiektu środkami biodegradowalnymi.
  - 13) Prowadzić fazowe żywienie zwierząt. W żywieniu stosować niskobiałkowe, wysoko-przyswajalne, zbilansowane pasze z użyciem nieorganicznych fosforanów, fitazy, aminokwasów syntetycznych (lizyna, metionina, treonina, tryptofan) i enzymów. Paszę dostosować do wieku oraz stanu fizjologicznego świń.
  - 14) Aplikować dodatki do gnojowicy gwarantujące skuteczność redukcji emisji amoniaku na poziomie nie mniejszym niż 50%. Dobór wielkości i częstotliwości dawek realizować zgodnie z zaleceniami producenta preparatu, w sposób zapewniający ww. skuteczność redukcji emisji amoniaku.
  - 15) Zbiorniki na gnojowicę opróżniać hermetycznie za pośrednictwem tzw. szybkozłączy.
  - 16) Nawozy naturalne przewozić wyłącznie przystosowanymi do tego celu środkami transportu, w celu ograniczenia uciążliwości zapachowej.
  - 17) Ogrzewanie części budynku chlewni, w której będą znajdowały się porodówki oraz kojce dla prosiąt, realizować za pomocą kotła olejowo-gazowego.
  - 18) Prace eksploatacyjne uciążliwe pod względem emisji hałasu, np. proces produkcji paszy, transport zwierząt, surowców, odpadów, proces odbioru i opróżniania zbiorników magazynujących gnojowicę, prowadzić wyłącznie w porze dziennej (6:00-22:00).
- II. W dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy o oś (w projekcie budowlanym) należy uwzględnić następujące wymagania dotyczące ochrony środowiska:
- 1) Planowany budynek inwentarski posadzić na szczelnym, izolowanym betonowym fundamencie.
  - 2) Powstała gnojowicę przechowywać w szczelnych kanałach gnojowicowych pod kojcami oraz 3 zamykanych zbiornikach o łącznej pojemności około 2900 m³.
  - 3) Wody opadowe i roztopowe z dachów budynków inwentarskich oraz z terenów utwardzonych odprowadzać powierzchniowo do gruntu.
  - 4) Obiekt inwentarski wyposażyć w system wentylacji mechanicznej, składającej się z:
    - e) sektor krycia – maksymalnie 7 wentylatorów wyciągowych kominowych, o wydajności katalogowej na poziomie minimum 12 750 m³/h dla pojedynczego wentylatora. Zanieczyszczone powietrze przewiduje się odprowadzać na zewnątrz budynku inwentarskiego (poprzez ww. wentylatory) emitorami z otwartym wylotem gazów o maksymalnej średnicy wewnętrznej na wylocie wynoszącej 0,63 m oraz minimalnej wysokości geometrycznej wynoszącej 6,5 m., dla pojedynczego wentylatora. Maksymalny poziom mocy akustycznej pojedynczego wentylatora wynosić będzie 60 dB(A).

- f) odchowalnia prosiąt - maksymalnie 5 wentylatorów wyciągowych kominowych, o wydajności katalogowej na poziomie minimum 12 750 m³/h dla pojedynczego wentylatora. Zanieczyszczone powietrze przewiduje się odprowadzać na zewnątrz budynku inwentarskiego (poprzez ww. wentylatory) emitorami z otwartym wylotem gazów o maksymalnej średnicy wewnętrznej na wylocie wynoszącej 0,63 m oraz minimalnej wysokości geometrycznej wynoszącej 6,5 m, dla pojedynczego wentylatora. Maksymalny poziom mocy akustycznej pojedynczego wentylatora wynosić będzie 60 dB (A)
  - g) sektor porodowy - maksymalnie 11 wentylatorów wyciągowych kominowych, o wydajności katalogowej na poziomie minimum 4 730 m³/h dla pojedynczego wentylatora. Zanieczyszczone powietrze przewiduje się odprowadzać na zewnątrz budynku inwentarskiego (poprzez ww. wentylatory) emitorami z otwartym wylotem gazów o maksymalnej średnicy wewnętrznej na wylocie wynoszącej 0,4 m oraz minimalnej wysokości geometrycznej wynoszącej 5,2 m, dla pojedynczego wentylatora. Maksymalny poziom mocy akustycznej pojedynczego wentylatora wynosić będzie 50 dB (A).
  - h) sektor loch prośnych - maksymalnie 5 wentylatorów wyciągowych kominowych, o wydajności katalogowej na poziomie minimum 12 750 m³/h dla pojedynczego wentylatora. Zanieczyszczone powietrze przewiduje się odprowadzać na zewnątrz budynku inwentarskiego (poprzez ww. wentylatory) emitorami z otwartym wylotem gazów o maksymalnej średnicy wewnętrznej na wylocie wynoszącej 0,63 m oraz minimalnej wysokości geometrycznej wynoszącej 6,5 m, dla pojedynczego wentylatora. Maksymalny poziom mocy akustycznej pojedynczego wentylatora wynosić będzie 60 dB (A).
- 5) Budynek inwentarski wykonać o zewnętrznych przegrodach budowlanych charakteryzujących się izolacyjnością akustyczną właściwą na poziomie minimum: 30 dB dla ścian i 25 dB dla dachu.

Uzasadniając swoje postanowienie Regionalny Dyrektor ochrony Środowiska w Bydgoszczy wskazał, że przy zajmowaniu stanowiska tamtejszy Organ wziął pod uwagę cały zgromadzony materiał dowodowy, w tym zaktualizowany raport o oddziaływaniu na środowisko sporządzony w maju 2022 r. przez Zespół projektowy firmy EkoPolska Mojzesowicz Sp.k. pod kierunkiem Pani Anny Mojzesowicza, oraz uzupełnienia do raportu składane w trakcie prowadzonego postępowania wyjaśniającego.

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie jednego budynku inwentarskiego wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce o nr ewid. 84/4 w miejscowości Błędowo, gm. Płużnica. W omawianej chlewni przewiduje się chów trzody chlewnej w maksymalnej ilości 271,9 DJP, tj. 1 knur, 610 szt. macior i 2900 szt. prosiąt. Zwierzęta utrzymywane będą w systemie bezściołowym.

W budynku o powierzchni ok. 3 800 m², przewidziano wyodrębnienie części hodowlanej o zakładanej powierzchni ok. 3 400 m². Pozostała część przeznaczona zostanie na pomieszczenia socjalne, część obsługi technicznej, kotłownię i korytarze komunikacyjne. Od wschodniej strony do budynku chlewni dostawiona zostanie paszarnia ze śrutownikiem o mocy 15 kW oraz 12 silosów paszowych o pojemności około 22 Mg każdy. Obok paszarni zaplanowano posadowienie 4 silosów zbożowych o pojemności około 200 Mg każdy. Ponadto, w obrębie planowanego gospodarstwa zostaną wybudowane 3 zewnętrzne, zamknięte zbiorniki do magazynowania nawozów naturalnych, których łączna pojemność będzie uzupełnieniem dla kanałów podrusztowych znajdujących się w planowanym budynku, ich łączna pojemność będzie wynosiła około 2 900 m³

W chlewni będzie odbywał się stały harmonogram produkcyjny, który ukierunkowany zostanie na odchów i sprzedaż prosiąt. Technologia zakłada chów trzody chlewnej w cyklu otwartym (prosięta po osiągnięciu odpowiedniego wieku i wagi będą sprzedane innym podmiotom).

W otwartym cyklu chowu będzie można wyróżnić etapy:

1. Inseminacja loch.
2. Wyproszenia loch prośnych.
3. Odsadzenie prosiąt od macior.
4. Odchów prosiąt.

5. Sprzedaż prosiąt poza teren gospodarstwa.

Czyszczenie obiektu inwentarskiego będzie odbywało się systematycznie, po każdej wymianie zwierząt w poszczególnych kojach, przy pomocy myjki wysokociśnieniowej. W celu zachowania prawidłowych warunków z zakresu czystości i higieny przewiduje się utrzymywanie w czystości utwardzonych powierzchni wewnątrz i na zewnątrz budynku, poidła będą sprawne, okresowo zostanie przeprowadzana dezynfekcja obiektu środkami biodegradowalnymi. Inwestor kierując się dobrostanem zwierząt i ekonomicznym uzasadnieniem zastosuje dostosowane do rodzaju zwierząt dostępne środki biodegradowalne w celu utrzymania odpowiednich warunków sanitarno-higienicznych. Woda w niemal całości zostanie odparowana, natomiast pozostałości stanowiące ścieki powstające w wyniku mycia budynku zostaną skierowane do zewnętrznego zbiornika na gnojnicę.

Teren zamierzenia budowlanego nie jest objęty obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Brak uregulowań w zakresie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego skutkuje chaotycznym lokalizowaniem obiektów inwentarskich, w tym wielkotowarowych ferm zwierzęcych, w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej, co nieodłącznie związane jest z wystąpieniem problemów zarówno ekonomicznych, jak i społecznych, a także środowiskowych.

Przedmiotowa nieruchomość o powierzchni ok. 4,33 ha stanowi grunty rolne, dotychczas niezabudowane.

W trakcie planowania przedmiotowej inwestycji Inwestor rozważał 3 warianty inwestycyjne:

- **Wariant I** - Inwestorski, obejmujący budowę obiektu inwentarskiego o powierzchni 3900 m², przeznaczonego do chowu trzody chlewnej w ilości: 1 knur, 630 szt. macior i 3000 szt. prosiąt, tj. 280,9 DJP, usytuowany w najbliższej odległości od zabudowy miejscowości Błędowo,
- **Wariant II** - alternatywny, obejmujący budowę obiektu inwentarskiego o powierzchni 4300 m², przeznaczonego do chowu trzody chlewnej w ilości: 2 szt. knura, 720 szt. macior i 3500 szt. prosiąt, tj. 322,8 DJP, usytuowany w dalszej odległości od zabudowy miejscowości Błędowo,
- **Wariant III** - najkorzystniejszy dla środowiska, obejmujący budowę obiektu inwentarskiego o powierzchni 3800 m², przeznaczonego do chowu trzody chlewnej w ilości: 1. knur, 610 szt. macior i 2900 szt. prosiąt, tj. 271,98 DJP, usytuowany w najdalszej odległości od zabudowy miejscowości Błędowo.

W przedłożonym opracowaniu dokonano porównania oddziaływań analizowanych wariantów. Zaproponowane rozwiązania różnią się między sobą m.in. usytuowaniem budynków, ilością utrzymywanych zwierząt, wielkością obiektu, a także ilością i rodzajem stosowanych urządzeń. Dokonane analizy, w tym związane z rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń do powietrza wykazały korzystniejsze wyniki w wariantcie najkorzystniejszym dla środowiska. Mając na uwadze ww. wyniki analiz, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, postanowił uzgodnić realizację omawianej inwestycji w wariantcie najkorzystniejszym dla środowiska.

Na przedmiotowym terenie nie występują obszary wodno-błotne, o płytkim zaleganiu wód podziemnych, w tym siedliska łąkowe, ujścia rzek, wybrzeży i środowiska morskiego. Omawiana nieruchomość nie znajduje się na obszarach górskich lub leśnych, przylegających do jezior, objętych ochroną, w tym ujęć wód zbiorników wód śródlądowych. Teren omawianej nieruchomości położony jest poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych. Ponadto, analizowana działka nie należy do obszarów, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone lub istnieje prawdopodobieństwo ich przekroczenia, o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne, jak również ochrony uzdrowiskowej. Inwestycja znajduje się w terenie o małej gęstości zaludnienia.

W dniu 22 czerwca 2020 r. Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego uchwalił nowy program ochrony powietrza dla wszystkich stref województwa kujawsko-pomorskiego, w tym m.in. strefy kujawsko - pomorskiej - uchwała Nr XXIII/340/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu dla strefy kujawsko-pomorskiej. Dokument powstał ze względu na przekroczenie standardów jakości powietrza PM10 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu w roku 2018.

Zakres prac związanych z realizacją przedsięwzięcia obejmie m.in.: roboty budowlane (w tym prace: ziemne, fundamentowe, żelbetowe, murarskie, montażowe konstrukcji stalowej i drewnianej dachu, ciesielskie, pokrywczę dachu, tynkarskie, malarskie antykorozyjne, izolacyjne elementów podziemnych i naziemnych, montaż i demontaż rusztowań, stemplowań i zabezpieczeń ochronnych), prace montażowe i instalacyjne z wyposażeniem technologicznym chlewni.

W trakcie realizacji planowanego przedsięwzięcia wystąpi emisja substancji do powietrza oraz hałasu, spowodowana eksploatacją sprzętu budowlanego - montażowego i środków transportu o napędzie spalinowym. Etap realizacji będzie się wiązał także z powstawaniem ścieków i odpadów. Uciążliwości związane realizacją inwestycji będą okresowe i ustąpią po zakończeniu prac budowlanych. W sentencji swojego postanowienia Regionalny Dyrektor ochrony Środowiska w Bydgoszczy wskazał warunki mające na celu ograniczenie emisji hałasu oraz substancji pyłowych i gazowych oraz negatywnego wpływu na środowisko gruntowo-wodne, wody powierzchniowe i podziemne. Ponadto tamtejszy Organ wskazał sposób postępowania z odpadami mającymi na celu zabezpieczenie środowiska przed oddziaływaniem związanym z magazynowaniem odpadów.

W celu ochrony środowiska gruntowo-wodnego na etapie realizacji i eksploatacji przedmiotowej inwestycji, w sentencji swojego postanowienia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy wprowadził warunki dotyczące źródła poboru wody oraz ograniczenia ilości jej zużycia, a także sposobu zagospodarowania ścieków, wód opadowych i roztopowych. Przeprowadzona w raporcie analiza oddziaływania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i ochrony wód wykazała, że przy zachowaniu warunków określonych w sentencji postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, eksploatacja przedmiotowej inwestycji nie będzie miała negatywnego wpływu na środowisko gruntowo-wodne oraz na wody powierzchniowe i podziemne.

W trakcie eksploatacji analizowanego gospodarstwa wystąpi emisja zanieczyszczeń, powstających przede wszystkim w wyniku funkcjonowania następujących źródeł:

- z procesów technologicznych – chów trzody chlewnej (głównie amoniak, siarkowodór), zanieczyszczenia z planowanej chlewni odprowadzane będą do powietrza w sposób zorganizowany, tj. za pomocą kominów wentylacyjnych dachowych,
- z magazynowania wytworzonej gnojowicy w istniejącym zewnętrznym zbiorniku (głównie amoniak, siarkowodór),
- z procesów pomocniczych — spalanie paliw w kotle gazowo-olejowym (PM 2,5).

Planowane jest ogrzewanie części budynku chlewni, w której będą znajdowały się porodówki oraz kojce prosiąt, za pomocą kotła olejowo-gazowego o mocy około 75 kW.

Przewiduje się możliwość wyposażenia gospodarstwa w agregat prądotwórczy, o mocy około 40 kW, który posłuży jako alternatywne źródło prądu w przypadku awarii sieci energetycznej i przerwy w dostawie prądu.

W celu ograniczenia uciążliwości zapachowej związanej z produkcją zwierzęcą zaplanowano przede wszystkim utrzymanie wysokiego poziomu higieny w pomieszczeniach inwentarskich oraz jego otoczeniu. Koniecznym wyposażeniem tych pomieszczeń jest właściwie zaprojektowany system wentylacyjny, który będzie utrzymywał temperaturę i wilgotność powietrza oraz koncentrację gazów na poziomie zapewniającym optymalne warunki zarówno bytowania zwierząt, jak i zminimalizowanie uciążliwości poza gospodarstwem.

Żywienie zwierząt będzie fazowe, dostosowane do wielkości i rozwoju trzody. Ma to na celu redukcję wydalania składników pokarmowych tj.: azot i fosfor. Dawki zostaną dopasowane precyzyjnie do wymagań zwierząt będących na różnych etapach produkcji.

Produkcja paszy nie będzie stanowić źródła emisji pyłu, z uwagi na hermetyzację tegoż procesu technologicznego. Po wytworzeniu ww. surowca, będzie on natomiast dalej transportowany mechanicznie do silosów paszowych, a następnie do chlewni.

W celu ograniczenia oddziaływania zamierzenia na etapie eksploatacji, zaplanowano pasy zieleni izolacyjnej od strony północnej i południowej projektowanego budynku inwentarskiego, o przewidywanej łącznej długości zaplanowanego odcinka minimum 320 m oraz szerokości minimum 2 m.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy mając na względzie ograniczenie negatywnego wpływu przedsięwzięcia na zdrowie i jakość życia mieszkańców, wskazał w sentencji dodatkową metodę zmniejszenia emisji odorów, poprzez aplikację dodatków do gnojowicy gwarantującą skuteczność redukcji emisji amoniaku na poziomie nie mniejszym niż 50%.

Jednocześnie zaznaczam, iż w celu ograniczenia uciążliwości zapachowej nawozy naturalne należy przewozić wyłącznie przystosowanymi do tego celu środkami transportu. Natomiast do opróżniania gnojowicy stosować rury ssawne z hermetycznymi złączami.

Źródłami hałasu generowanego do środowiska na etapie eksploatacji analizowanego gospodarstwa będą przede wszystkim:

- a) stacjonarne źródła hałasu: budynek inwentarski, paszarnia, wentylacja mechaniczna kominowa, agregat prądotwórczy, opróżnianie zbiorników z gnojowicy (sprężarka beczkowozów), rozładunek zboża do silosów (praca sprężarki),
- b) ruchome źródła hałasu: transport surowców, odbiór nawozów naturalnych, transport zwierząt, wywóz odpadów.

Przeprowadzona analiza akustyczna uwzględniająca całość planowanego obiektu wykazała dotrzymanie dopuszczalnych poziomów hałasu.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w swoim postanowieniu stwierdził ponadto, że z przedłożonej dokumentacji, tj. zaktualizowanego raportu o oddziaływaniu na środowisko wynika, iż planowana inwestycja nie będzie powodowała istotnego oddziaływania na klimat, zarówno w skali lokalnej jak i globalnej.

Z realizacją przedsięwzięcia nie jest związane wycięcie drzew i/lub krzewów.

W celu zoptymalizowania przebiegu procesu technologicznego oraz zużycia materiałów i energii w budynku inwentarskim zostaną wykorzystane energooszczędne urządzenia, w tym oświetlenie.

Zaopatrzenie gospodarstwa w wodę odbywać się będzie z wodociągu gminnego i/lub własnego ujęcia wód podziemnych. W gospodarstwie woda pobierana będzie na cele technologiczne (do pojenia zwierząt oraz mycia obiektu) oraz na cele socjalno-bytowe (sanitariaty pracowników).

Woda używana do celów technologicznych (pojenie) będzie podawana przez poidła specjalnej konstrukcji w celu ograniczania jej zużycia i rozlewania.

Szacowane zużycie wody do celów hodowlanych, socjalno bytowych i porządkowych wyniesie 16 728,3 m³/rok, co stanowi średniorocznie ok. 45,83 m³/dobę i około 1,9 m³/h.

Omawiane przedsięwzięcie znajduje się poza granicami Głównych Zbiorników Wód Podziemnych oraz strefami ochronnymi dla ujęć wód. Najbliżej zlokalizowane ujęcie wód podziemnych znajduje się w odległości ok. 350 m, licząc od granic działki inwestycyjnej. Ujęcie znajduje się w kierunku południowo-zachodnim i charakteryzuje się głębokością 80 m. Jest to ujęcie czwartorzędowe, aktualnie nieczynne. Jednakże, biorąc pod uwagę odległość planowanego ujęcia od istniejącego ujęcia wód, wynoszącą poniżej 500 m, Inwestor postanowił zakwalifikować realizację studni głębinowej do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wymienionych w 3 ust. 1 pkt 74 ww. rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Przewiduje się pobór wód podziemnych z czwartorzędowego piętra wodonośnego. Zakłada się z maksymalną wydajność Q 4 m³/h przy zasięgu leja depresji R 40 m. Powierzchnia terenu zajęta przez studnię wyniesie około 1,5 m². Charakterystyka wodonośna: porowy, natomiast charakter zwierciadła wody: swobodne. Głębokość występowania warstw wodonośnych poziomu czwartorzędowego wynosi od 5-50 m. Pod względem litologicznym na omawianym obszarze występują piaski. Otwór studzienny zostanie uszczelniony compactonitem - jest to materiał uniemożliwiający dopływ zanieczyszczeń do warstwy wodonośnej.

Profil litologiczny wykonanego otworu jest następujący:

- 0,0 - 0,3 m p.p.t.   gleba,
- 0,3 - 31,0 m p.p.t.   glina piaszczysta,

- 31,0 - 88,0 m p.p.t. piasek średnioziarnisty,
- 88,0 - 90,0 m p.p.t. mułki.

W przedłożonej dokumentacji wskazano, że planowane ujęcie zostanie zlokalizowane w jednostce hydrogeologicznej 2cQIII/Tr. Przedmiotowe ujęcie może charakteryzować się głębokością wynoszącą do 90 m. Przewiduje się, że woda z pompowania próbnego otworu hydrogeologicznego zostanie skierowana do cysterny firmy wiertniczej lub bezpośrednio do gruntu, na podstawie zgłoszenia wodnoprawnego.

W celu ochrony wód podziemnych, zaleca się zapobieganie lub ograniczanie dopływu zanieczyszczeń, zapobieganie - pogarszaniu się stanu wód przez utrzymanie czystości w obudowie studni, jak i w pobliskim otoczeniu, zapewnienie równowagi pomiędzy poborem, a zasilaniem oraz wdrażanie działań niezbędnych dla ochrony wód przed zanieczyszczeniami spowodowanymi przez działalność człowieka. Przewiduje się, że planowana inwestycja nie będzie oddziaływać negatywnie na powyższe cele.

Użytkowanie ujęcia nie będzie powodowało dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, przez co nie wpłynie na pogorszenie ich stanu chemicznego. Wody opadowe częściowo infiltrują w podłoże oraz częściowo spływają po powierzchni terenu. W strefie lokalizacji projektowanego ujęcia, użytkowa warstwa wodonośna jest dobrze izolowana od wpływów powierzchniowych

Zakłada się, że planowana studnia nie będzie miała również negatywnego wpływu na cele środowiskowe dotyczące stanu ilościowego wód podziemnych. Inwestycja nie będzie oddziaływać na stan wód powierzchniowych. Pobór wody polegał będzie na eksploatacji warstwy wodonośnej z poziomu czwartorzędowego, w związku z czym nie osuszy on wód powierzchniowych oraz nie pogorszy warunków gruntowo-wodnych.

Powstałe ścieki socjalno-bytowe przewiduje się skierować do szczelnego zbiornika bezodpływowego.

Po każdym zakończonym cyklu produkcyjnym następować będzie mycie i dezynfekcja kojców hodowlanych, za pomocą myjki wysokociśnieniowej czystą wodą bez detergentów myjących. Woda z tego procesu będzie spływać w sposób naturalny do zbiornika zlokalizowanego pod rusztem. Następnie przeprowadzana zostanie dezynfekcja kojców, posadzek i urządzeń typu karmniki, poidełka. Przewiduje się wykorzystanie środka biodegradowalnego.

Wody opadowo - roztopowe z dachu obiektów hodowlanych odprowadzane będą w grunt, w obrębie działki objętej inwestycją.

Planowane przedsięwzięcie zlokalizowane jest w obszarze dorzecza Wisły, zgodnie z rozporządzeniem rady Ministrów z dnia 18 października 2016r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2016 r., poz. 1911 i 1958). Zamierzenie znajduje się w obszarze jednolitej części wód podziemnych oznaczonym europejskim kodem PLGW200039 zaliczonym do regionu wodnego Dolnej Wisły. Zgodnie z ww. rozporządzeniem stan ilościowy i chemiczny tej JCWPd oceniono jako dobry.

Zamierzenie znajduje się w obszarze jednolitej części wód powierzchniowych oznaczonym europejskim kodem PLRW20001129529 - Kanał Główny od Żackiej Strugi do ujścia z Rudniczanką od jez. Rudnickiego Wielkiego, zaliczonym do regionu wodnego Dolnej Wisły.

Zgodnie ze wskaźnikami produkcji nawozów naturalnych zawartych w rozporządzeniu Rady Ministrów z 5 czerwca 2018 r. w sprawie przyjęcia Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu (Dz. U. z 2020 r., poz. 243), chów zwierząt w planowanym obiekcie inwentarskim związany będzie z powstaniem gnojowicy w ilości 4 840,6 m³/rok, o zawartości azotu na poziomie 16 142,36 kg.

Przyjęta technologia zakłada magazynowanie odchodów w kanałach gnojowicowych pod kojcami oraz 3 zbiornikach o łącznej pojemności około 2 900 m³ umożliwiających magazynowanie nawozu przez okres minimum 6 miesięcy.

Uwzględniając maksymalną dawkę 170 kg N/ha użytków rolnych do zagospodarowania powstałej gnojowicy niezbędny jest areał ok. 94,96 ha. Wyprodukowana na terenie gospodarstwa gnojowica

przeznaczona będzie do rolniczego wykorzystania jako pełnowartościowy nawóz organiczny na gruntach rolnych należących do Inwestora o powierzchni ok. 164,5 ha.

W celu zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przewidziano prowadzenie chowu trzody wyłącznie w obrębie zamkniętego budynku inwentarskiego.

Planowane przedsięwzięcie zostanie zlokalizowane poza obszarami chronionymi w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.), w tym poza obszarami Natura 2000, w terenie rolniczym.

Ze względu na charakter planowanego przedsięwzięcia, a także jego lokalizację Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy nie stwierdził możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania.

W dokumentacji niezbędnej do wydania decyzji o których mowa w art. 72 ust. 1, w szczególności w projekcie zagospodarowania działki lub terenu lub projekcie architektoniczno-budowlanym, w przypadku decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, należy uwzględnić następujące wymagania dotyczące ochrony środowiska:

1. Planowany budynek inwentarski posadowić na szczelnym, izolowanym betonowym fundamencie.
2. Powstałą gnojowicę przechowywać w szczelnych kanałach gnojowicowych pod kojcami oraz 3 zamykanych zbiornikach o łącznej pojemności około 2 900 m³.
3. Wody opadowe i roztopowe z dachów budynków inwentarskich oraz z terenów utwardzonych odprowadzać powierzchniowo do gruntu.
4. Obiekt inwentarski wyposażyć w system wentylacji mechanicznej, składającej się z:
  - a) sektor krycia - maksymalnie 7 wentylatorów wyciągowych kominowych, o wydajności katalogowej na poziomie minimum 12 750 m³/h dla pojedynczego wentylatora. Zanieczyszczone powietrze przewiduje się odprowadzać na zewnątrz budynku inwentarskiego (poprzez ww. wentylatory) emitorami z otwartym wylotem gazów o maksymalnej średnicy wewnętrznej na wylocie wynoszącej 0,63 m oraz minimalnej wysokości geometrycznej wynoszącej 6,5 m, dla pojedynczego wentylatora. Maksymalny poziom mocy akustycznej pojedynczego wentylatora wynosić będzie 60 dB (A);
  - b) odchowalnia prosiąt - maksymalnie 5 wentylatorów wyciągowych kominowych, o wydajności katalogowej na poziomie minimum 12 750 m³/h dla pojedynczego wentylatora. Zanieczyszczone powietrze przewiduje się odprowadzać na zewnątrz budynku inwentarskiego (poprzez ww. wentylatory) emitorami z otwartym wylotem gazów o maksymalnej średnicy wewnętrznej na wylocie wynoszącej 0,63 m oraz minimalnej wysokości geometrycznej wynoszącej 6,5 m, dla pojedynczego wentylatora. Maksymalny poziom mocy akustycznej pojedynczego wentylatora wynosić będzie 60 dB (A);
  - c) sektor porodowy - maksymalnie 11 wentylatorów wyciągowych kominowych, o wydajności katalogowej na poziomie minimum 4 730 m³/h dla pojedynczego wentylatora. Zanieczyszczone powietrze przewiduje się odprowadzać na zewnątrz budynku inwentarskiego (poprzez ww. wentylatory) emitorami z otwartym wylotem gazów o maksymalnej średnicy wewnętrznej na wylocie wynoszącej 0,4 m oraz minimalnej wysokości geometrycznej wynoszącej 5,2 m, dla pojedynczego wentylatora. Maksymalny poziom mocy akustycznej pojedynczego wentylatora wynosić będzie 50 dB (A);
  - d) sektor loch prośnych - maksymalnie 5 wentylatorów wyciągowych kominowych, o wydajności katalogowej na poziomie minimum 12 750 m³/h dla pojedynczego wentylatora. Zanieczyszczone powietrze przewiduje się odprowadzać na zewnątrz budynku inwentarskiego (poprzez ww. wentylatory) emitorami z otwartym wylotem gazów o maksymalnej średnicy wewnętrznej na wylocie wynoszącej 0,63 m oraz minimalnej wysokości geometrycznej wynoszącej 6,5 m, dla pojedynczego wentylatora. Maksymalny poziom mocy akustycznej pojedynczego wentylatora wynosić będzie 60 dB (A).
5. Budynek inwentarski wykonać o zewnętrznych przegrodach budowlanych charakteryzujących się izolacyjnością akustyczną właściwą na poziomie minimum: 30 dB dla ścian i 25 dB dla dachu.

Wobec powyższego Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy stwierdził w swoim postanowieniu, że planowane przedsięwzięcie nie będzie w sposób znaczący negatywnie oddziaływać na środowisko i w związku z powyższym pozytywnie uzgodnił warunki realizacji planowego przedsięwzięcia dla wariantu najkorzystniejszego dla środowiska, polegającym na usytuowaniu budynku chlewni i infrastruktury towarzyszącej bliżej wschodniej granicy działki nr ew. 84/4 obręb Błędowo (zgodnie z Rys. 1).

Rysunek 1. Lokalizacja planowanego budynku inwentarskiego wraz z infrastrukturą towarzyszącą i pasami zieleni izolacyjnej, na działce nr ew. 84/4 obręb Błędowo, gm. Płużnica.

Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku - Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie swoim postanowieniem z dnia 19 lipca 2022 r., znak: GD.RZŚ.435.101.2022.MBC.1 uzgodnił w toku postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizację przedsięwzięcia pn. *Budowa obiektu inwentarskiego - chlewni dla macior wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce o nr 84/4 w miejscowości Błędowo, gmina Płużnica*, określając następujące warunki realizacji:

1. maksymalna łączna obsada w budynku chlewni nie może przekraczać 280,9 DJP,
2. hodowlę prowadzić w systemie bezściółkowym,
3. wodę na potrzeby socjalno-bytowe oraz produkcyjne pobierać z wodociągu lub/i własnego ujęcia,
4. ścieki bytowe odprowadzać do zbiornika bezodpływowego o pojemności ok. 5-10 m³,
5. zbiorniki na gnojowicę nie mogą być mniejsze niż 1303,38 m³,
6. wody opadowe z powierzchni utwardzonych oraz dachów odprowadzać powierzchniowo na tereny biologicznie czynne,
7. powstające w trakcie hodowli nawozy stosować na użytkach rolnych o powierzchni min. 98,11 ha. Nawozy stosować w sposób niezagrażający jakości wód podziemnych i powierzchniowych,
8. w miejscach załadunku obornika posadzki muszą być szczelne, aby odcieki nie przedostały się do gruntu, sposób przewożenia nawozu musi gwarantować zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego,
9. tankowanie paliwa, przeprowadzać pod nadzorem tak, aby substancje toksyczne i niebezpieczne, przede wszystkim ropopochodne, nie przedostały się do gruntu,

10. w celu neutralizacji ewentualnych wycieków substancji ropopochodnych na bieżąco usuwać je z wykorzystaniem sorbentów, których odpowiednia ilość powinna być stale zagwarantowana na placu budowy.

W uzasadnieniu swojego stanowiska tamtejszy Organ wskazał m.in., że teren planowanego przedsięwzięcia znajduje się w regionie wodnym Dolnej Wisły, na obszarze następujących jednolitych części wód:

– powierzchniowych:

kod RW200017295246 - Dopływ z Osiedla Podleśnego. Stanowi ona naturalną część wód, nie jest monitorowana. Jej stan ogólny określono jako zły (stan ekologiczny co najmniej dobry, stan chemiczny dobry). JCWP jest niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Cel środowiskowy dla JCWP to dobry stan ekologiczny oraz dobry stan chemiczny. W JCWP znajdują się obszary chronione przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.), dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie dla którego cele środowiskowe zostały określone w akcie będącym podstawą prawną obszaru, planowane przedsięwzięcie nie jest zlokalizowane na terenie obszarów chronionych,

– podziemnych:

kod PLGW200039 - JCWPd charakteryzuje się dobrym stanem ilościowym oraz chemicznym. JCWPd nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Cel środowiskowy dla JCWPd to utrzymanie dobrego stanu ilościowego oraz chemicznego.

W uzasadnieniu swojego stanowiska tamtejszy Organ wskazał, że eksploatacja przedsięwzięcia przy zachowaniu określonych w postanowieniu warunków i przestrzeganiu zasad określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” (Dz. U. z 2020, poz. 243), nie spowoduje dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, przez co nie wpłynie na pogorszenie stanu chemicznego części wód podziemnych. Planowana inwestycja nie będzie miała również negatywnego wpływu na cele środowiskowe dotyczące stanu ilościowego wód podziemnych. Planowana inwestycja nie będzie oddziaływać na wody powierzchniowe i nie przyczyni się do zmiany obecnie występującego stanu ekologicznego i chemicznego JCWP.

Zdaniem tamtejszego Organu uwzględniając charakter, skalę i lokalizację przedsięwzięcia nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na stan jednolitych części wód oraz na realizację celów środowiskowych, określonych dla nich w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”, przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r., poz. 1911 i 1958).

Po zgromadzeniu dodatkowego materiału dowodowego w wyniku przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego oraz po uzyskaniu uzgodnień i opinii organów wpadkowych, w tym po ujednoczeniu ich stanowisk Wójt Gminy Płużnica działając na podstawie art. 33 ust. 1, w związku z art. 79 ust. 1 ww. ustawy zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w niniejszym postępowaniu, poprzez podanie informacji (na stronie internetowej Organu, na tablicy ogłoszeń w siedzibie organu oraz w pobliżu miejsca inwestycji) o możliwości zapoznania się z treścią zaktualizowanego raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko oraz z pozostałą niezbędną dokumentacją sprawy, a także o możliwości składania uwag i wniosków w siedzibie Organu (Urząd Gminy Płużnica, pok. Nr 6 w godzinach urzędowania) wyznaczając 30-dniowy termin ich składania.

W toku prowadzonego postępowania zainteresowane społeczeństwo złożyło swoje wnioski uwagi w odniesieniu do złożonego materiału dowodowego.

Podkreślono m.in., że:

- 1) „(...) czy przy podejmowaniu pozytywnej decyzji w tej sprawie bierze Pan pod uwagę Dyrektywę Rady UE 96/61/EC Dyrektywa IPPC dotyczącą zintegrowanego zapobiegania takim zanieczyszczeniom (...)”,
- 2) „(...) czy przy podejmowaniu decyzji bierze Pan pod uwagę rekomendację Ministerstwa Klimatu i Środowiska dotyczącą uciążliwości zapachowej, zgodnie z którą przedsięwzięcia polegające

na chowie i hodowli trzody chlewnej powinny być lokowane w minimalnej odległości 500 metrów od zabudowań? (...)”

- 3) „(...) sprawa budowy wiadomej chlewni aktualnie rozpatrywana jest, zdaje się, po raz piąty lub szósty? W tej kwestii poprzednie Pańskie decyzje uchylało SKO, co nasuwa pewne wątpliwości odnośnie do ich racjonalności?”,
- 4) „Czy przy podejmowaniu decyzji w sprawie budowy chlewni i wynikających z takiego przedsięwzięcia długofalowych skutków weźmie Pan odpowiedzialność za kwestie związane z ewentualnym pogorszeniem stanu zdrowia mieszkańców wsi oraz z ich obawami dotyczącymi możliwego znacznego spadku wartości ich mienia (...)?”,
- 5) „(...) Po zapoznaniu się przez nas ze zaktualizowanym raportem o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wraz z późniejszymi uzupełnieniami (dalej: Raport OOS), niniejszym wskazujemy, że w dalszym ciągu nie spełnia on wymagań stawianych przez ustawę oraz wypracowane przez lata orzecznictwo sądów administracyjnych. Zaproponowany przez Inwestora „racjonalny wariant alternatywny” nie spełnia przesłanek „racjonalności” oraz „alternatywności”. Zabieg autorów Raportu OOS polegający na zwiększeniu - w propozycji racjonalnego wariantu alternatywnego - obsady inwentarza z 280,9 DJP (wariant „inwestorski”) do 322,8 DJP, z oczywistych względów prowadzi do tego, że ten wariant nie przedstawia żadnej racjonalnej alternatywy, biorąc pod uwagę kluczową kwestię jaką jest znacząco negatywne oddziaływanie odorów na zdrowie (w tym zdrowie psychiczne) i warunki życia ludzi.(...)”,
- 6) „(...) planowane przedsięwzięcie będzie powodować uciążliwości odorowe we wsi Błędowo i to niezależnie od tego czy będzie realizowane w wariantcie „inwestorskim” czy „pozornym” racjonalnym wariantcie alternatywnym czy racjonalnym wariantcie najkorzystniejszym dla środowiska.(...)”
- 7) „(...) Mając powyższe na uwadze wnosimy do tut. Organu o wezwanie Inwestora do uzupełnienia Raportu OOS poprzez analizę - z uwagi na zidentyfikowane kluczowe oddziaływanie - racjonalnego najkorzystniejszego dla środowiska wariantu, o którym mowa w art. 66 ust. 1 pkt 5 u.o.o.ś., opisującego zastosowanie skutecznych systemów działań ograniczających emisję substancji odorotwórczych, w tym przede wszystkim: systemów oczyszczania powietrza np. suchy filtr, płuczka gazowa mokra, płuczka kwaśna mokra, dwu-trzy stopniowy system oczyszczania powietrza, płuczka biologiczna lub biofiltr ze zraszaniem powietrzem (...)”
- 8) „(...) wnosimy o przeprowadzenie przez tut. Organ dowodu z opinii biegłego z zakresu uciążliwości odorowej (...),
- 9) „(...) Zarówno tut. Organ jak i Inwestor nie podjęli żadnego konstruktywnego dialogu z lokalną społecznością w celu próby wypracowania kompromisowego stanowiska w duchu zasady zrównoważonego rozwoju. W związku z powyższym wnosimy o przeprowadzenie rozprawy otwartej dla społeczeństwa, o której mowa w art. 36 u.o.o.ś.(...),
- 10) „(...) wnosimy o nałożenie na Inwestora, w treści przedmiotowej decyzji, obowiązku przedstawienia analizy porealizacyjnej (...)”

Po analizie zgromadzonych w toku postępowania dowodów w sprawie, w tym zaktualizowanego raportu o oddziaływaniu na środowisko wraz z jego uzupełnieniami, po uzyskaniu stanowisk organów współuczestniczących w postępowaniu w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie - Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku, a także mając na uwadze zgłoszone przez zainteresowane społeczeństwo uwagi i wnioski Wójt Gminy Płużnica jako organ prowadzący postępowanie stwierdził co następuje.

Planowane przedsięwzięcie stanowiące przedmiot niniejszej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dotyczy przedsięwzięcia pn. *Budowa obiektu inwentarskiego – chlewni dla macior wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce o nr ewid. 84/4 w miejscowości Błędowo, gmina Płużnica.*

Biorąc pod uwagę charakterystykę przedsięwzięcia zawartą w złożonym wraz z wnioskiem raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko należało stwierdzić, że planowane przedsięwzięcie

należy do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w art. 59 ust. 1 pkt 1 ustawy o oś oraz § 2 ust. 1 pkt 51 lit. b oraz § 3 ust. 1 pkt 74 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r., poz. 1839). Zatem zgodnie z art. 71 ust. 2 pkt 1 ustawy o oś planowane przedsięwzięcie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie jednego budynku inwentarskiego wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce o nr ewid. 84/4 w miejscowości Błędowo, gm. Płużnica. Przedmiotowa nieruchomość o powierzchni ok. 4,33 ha stanowi grunty rolne, dotychczas niezabudowane. W omawianej chlewni przewiduje się chów trzody chlewnej w maksymalnej ilości 271,9 DJP, tj. 1 knur, 610 szt. macior i 2 900 szt. prosiąt. Zwierzęta utrzymywane będą w systemie bezściołowym. W budynku o powierzchni ok. 3 800 m², przewidziano wyodrębnienie części hodowlanej o zakładanej powierzchni ok. 3 400 m². Pozostała część przeznaczona zostanie na pomieszczenia socjalne, część obsługi technicznej, kotłownię i korytarze komunikacyjne. Od wschodniej strony do budynku chlewni dostawiona zostanie paszarnia ze śrutownikiem o mocy 15 kW oraz 12 silosów paszowych o pojemności około 22 Mg każdy. Obok paszarni zaplanowano posadowienie 4 silosów zbożowych o pojemności około 200 Mg każdy. Ponadto, w obrębie planowanego gospodarstwa zostaną wybudowane 3 zewnętrzne, zamknięte zbiorniki do magazynowania nawozów naturalnych, których łączna pojemność będzie uzupełnieniem dla kanałów podrusztowych znajdujących się w planowanym budynku, ich łączna pojemność będzie wynosiła około 2 900 m³.

W chlewni będzie odbywał się stały harmonogram produkcyjny, który ukierunkowany zostanie na odchów i sprzedaż prosiąt. Technologia zakłada chów trzody chlewnej w cyklu otwartym (prosięta po osiągnięciu odpowiedniego wieku i wagi będą sprzedane innym podmiotom).

Czyszczenie obiektu inwentarskiego będzie odbywało się systematyczne, po każdej wymianie zwierząt w poszczególnych kojach, przy pomocy myjki wysokociśnieniowej. W celu zachowania prawidłowych warunków z zakresu czystości i higieny przewiduje się utrzymywanie w czystości utwardzonych powierzchni wewnątrz i na zewnątrz budynku, poidła będą sprawne, okresowo zostanie przeprowadzana dezynfekcja obiektu środkami biodegradowalnymi. Inwestor kierując się dobrostanem zwierząt i ekonomicznym uzasadnieniem zastosuje dostosowane do rodzaju zwierząt dostępne środki biodegradowalne w celu utrzymania odpowiednich warunków sanitarno-higienicznych. Woda w niemal całości zostanie odparowana, natomiast pozostałości stanowiące ścieki powstające w wyniku mycia budynku zostaną skierowane do zewnętrznego zbiornika na gnojowicę.

Przedsięwzięcie zostanie usytuowane na obszarze sąsiadującym z terenami chronionymi przed hałasem. W myśl rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112 j.t.), są to tereny zabudowy zagrodowej. Identyfikację terenów chronionych przed hałasem dokonano na podstawie ich faktycznego zagospodarowania i wykorzystania. Najbliższa zabudowa mieszkaniowa, nie będąca własnością Inwestora, licząc od planowanej lokalizacji budynku inwentarskiego znajduje się w odległości:

- ok. 315 m (działka o nr ewid. 79/2),
- ok. 340 m (działka o nr ewid. 91/7),
- ok. 320 m (działka o nr ewid. 91/4) - należy do Inwestora.

W trakcie planowania przedmiotowej inwestycji Inwestor rozważał 3 warianty inwestycyjne:

Wariant I Inwestorski, obejmujący budowę obiektu inwentarskiego o powierzchni 3900 m², przeznaczonego do chowu trzody chlewnej w ilości: 1 knur, 630 szt. macior i 3000 szt. prosiąt, tj. 280,9 DJP, usytuowany w najbliższej odległości od zabudowy miejscowości Błędowo, .

Wariant II Alternatywny, obejmujący budowę obiektu inwentarskiego o powierzchni 4300 m², przeznaczonego do chowu trzody chlewnej w ilości: 2 szt. knura, 720 szt. macior i 3500 szt. prosiąt, tj. 322,8 DTP, usytuowany w dalszej odległości od zabudowy miejscowości Błędowo,

Wariant III Najkorzystniejszy dla środowiska, obejmujący budowę obiektu inwentarskiego o powierzchni 3800 m², przeznaczonego do chowu trzody chlewnej w ilości: 1. knur, 610 szt. macior i 2900 szt. prosiąt, tj. 271,98 DJP, usytuowany w najdalszej odległości od zabudowy miejscowości Błędowo.

W przedłożonym opracowaniu dokonano porównania oddziaływań analizowanych wariantów. Zaproponowane rozwiązania różnią się między sobą m.in. usytuowaniem budynków, ilością utrzymywanych zwierząt, wielkością obiektu, a także ilością i rodzajem stosowanych urządzeń. Dokonane analizy, w tym związane z rozprzestrzenianiem się zanieczyszczeń do powietrza wykazały korzystniejsze wyniki w wariantcie najkorzystniejszym dla środowiska. Mając na uwadze ww. wyniki analiz, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, postanowił uzgodnić realizację omawianej inwestycji w wariantcie najkorzystniejszym dla środowiska.

W związku z powyższym, mając na uwadze ww. wyniki analiz decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zostaje wydana na realizację omawianej inwestycji w wariantcie najkorzystniejszym dla środowiska, obejmującym usytuowanie budynku chlewni i infrastruktury towarzyszącej bliżej wschodniej granicy działki nr ew. 84/4 obręb Błędowo (zgodnie z Rys. 1).

Na przedmiotowym terenie nie występują obszary wodno-błotne, o płytkim zaleganiu wód podziemnych, w tym siedliska łąkowe, ujścia rzek, wybrzeży i środowiska morskiego. Omawiana nieruchomość nie znajduje się na obszarach górskich lub leśnych, przylegających do jezior, objętych ochroną, w tym ujęć wód zbiorników wód śródlądowych. Teren omawianej nieruchomości położony jest poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych. Ponadto, analizowana działka nie należy do obszarów, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone lub istnieje prawdopodobieństwo ich przekroczenia, o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne, jak również ochrony uzdrowiskowej. Inwestycja znajduje się w terenie o małej gęstości zaludnienia.

Zakres prac związanych z realizacją przedsięwzięcia obejmie m.in.: roboty budowlane (w tym prace: ziemne, fundamentowe, żelbetowe, murarskie, montażowe konstrukcji stalowej i drewnianej dachu, ciesielskie, pokrywcze dachu, tynkarskie, malarskie antykorozyjne, izolacyjne elementów podziemnych i naziemnych, montaż i demontaż rusztowań, stemplowań i zabezpieczeń ochronnych), prace montażowe i instalacyjne z wyposażeniem technologicznym chlewni.

W trakcie realizacji planowanego przedsięwzięcia wystąpi emisja substancji do powietrza oraz hałasu, spowodowana eksploatacją sprzętu budowlanego i środków transportu. Etap realizacji będzie się wiązał także z powstawaniem ścieków i odpadów. Uciążliwości związane realizacją inwestycji będą okresowe i ustąpią po zakończeniu prac budowlanych.

Przeprowadzona w raporcie o oddziaływaniu na środowisko wraz ze złożonymi do niego uzupełnieniami analiza oddziaływania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i ochrony wód wykazała, że przy zachowaniu warunków określonych w niniejszej decyzji eksploatacja przedmiotowej inwestycji nie będzie miała negatywnego wpływu na środowisko gruntowo-wodne oraz na wody powierzchniowe i podziemne.

W trakcie eksploatacji analizowanego gospodarstwa wystąpi emisja zanieczyszczeń, powstających przede wszystkim w wyniku funkcjonowania następujących źródeł:

- z procesów technologicznych – chów trzody chlewnej (głównie amoniak, siarkowodór), zanieczyszczenia z planowanej chlewni odprowadzane będą do powietrza w sposób zorganizowany, tj. za pomocą kominów wentylacyjnych dachowych,
- z magazynowania wytworzonej gnojowicy w istniejącym zewnętrznym zbiorniku (głównie amoniak, siarkowodór),
- z procesów pomocniczych — spalanie paliw w kotle gazowo-olejowym (PM 2,5).

Planowane jest ogrzewanie części budynku chlewni, w której będą znajdowały się porodówki oraz kojce prosiąt, za pomocą kotła olejowo-gazowego o mocy około 75 kW.

Przewiduje się możliwość wyposażenia gospodarstwa w agregat prądotwórczy, o mocy około 40 kW, który posłuży jako alternatywne źródło prądu w przypadku awarii sieci energetycznej i przerwy w dostawie prądu.

W celu ograniczenia uciążliwości zapachowej związanej z produkcją zwierzęcą zaplanowano przede wszystkim utrzymanie wysokiego poziomu higieny w pomieszczeniach inwentarskich oraz jego otoczeniu. Koniecznym wyposażeniem tych pomieszczeń jest właściwie zaprojektowany system wentylacyjny, który będzie utrzymywał temperaturę i wilgotność powietrza oraz koncentrację gazów na poziomie zapewniającym optymalne warunki zarówno bytowania zwierząt, jak i zminimalizowanie uciążliwości poza gospodarstwem. W celu zachowania maksymalnych warunków z zakresu czystości i higieny, przestrzegane będzie utrzymywanie czystości utwardzonych powierzchni wewnątrz i na zewnątrz budynku, sprawność poidel, dezynfekcja obiektu środkami biodegradowalnymi.

Żywnienie zwierząt będzie fazowe, dostosowane do wielkości i rozwoju trzody. Ma to na celu redukcję wydalania składników pokarmowych tj.: azot i fosfor.

Produkcja paszy nie będzie stanowić źródła emisji pyłu, z uwagi na hermetyzację tegoż procesu technologicznego. Po wytworzeniu ww. surowca, będzie on natomiast dalej transportowany mechanicznie do silosów paszowych, a następnie do chlewni.

W celu ograniczenia oddziaływania zamierzenia na etapie eksploatacji, zaplanowano pasy zieleni izolacyjnej od strony północnej i południowej projektowanego budynku inwentarskiego, o przewidywanej łącznej długości zaplanowanego odcinka minimum 320 m oraz szerokości minimum 2 m.

W toku prowadzonego postępowania, mając również na uwadze zgłoszone przez zainteresowane społeczeństwo wnioski uwagi, zarówno Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Wójt Gminy Płużnica, mając na względzie ograniczenie negatywnego wpływu planowanego przedsięwzięcia na zdrowie i jakość życia mieszkańców, wskazał metodę zmniejszenia emisji odorów, poprzez aplikację dodatków do gnojowicy gwarantującą skuteczność redukcji emisji amoniaku na poziomie nie mniejszym niż 50%. Ponadto w celu ograniczenia uciążliwości zapachowej nawozy naturalne należy przewozić wyłącznie przystosowanymi do tego celu środkami transportu. Do opróżniania gnojowicy stosować rury ssawne z hermetycznymi złączami.

Podkreślić należy, że w chwili obecnej brak jest w Polsce możliwości oceny uciążliwości odorowej planowanej inwestycji, gdyż brak jest odpowiednich aktów prawnych regulujących te kwestie. Jednakże przeprowadzona ocena oddziaływania planowanej inwestycji na powietrze wykazała, iż na etapie eksploatacji przedmiotowego przedsięwzięcia poziomy substancji odoroczynnych, takich jak amoniak czy siarkowodór, pochodzących z procesu technologicznego, nie spowodują przekroczenia aktualnie obowiązujących norm w tym zakresie.

Źródłami hałasu generowanego do środowiska na etapie eksploatacji analizowanego gospodarstwa będą przede wszystkim:

- a) stacjonarne źródła hałasu: budynek inwentarski, paszarnia, wentylacja mechaniczna kominowa, agregat prądotwórczy, opróżnianie zbiorników z gnojowicy (sprężarka beczkowsów), rozładunek zboża do silosów (praca sprężarki),
- b) ruchome źródła hałasu: transport surowców, odbiór nawozów naturalnych, transport zwierząt, wywóz odpadów.

Przeprowadzona analiza akustyczna uwzględniająca całość rozbudowanego gospodarstwa wykazała dotrzymanie dopuszczalnych poziomów hałasu.

Z realizacją przedsięwzięcia nie jest związane wycięcie drzew i/lub krzewów.

W celu zoptymalizowania przebiegu procesu technologicznego oraz zużycia materiałów i energii w budynku inwentarskim zostaną wykorzystane energooszczędne urządzenia, w tym oświetlenie.

Zaopatrzenie gospodarstwa w wodę odbywać się będzie z wodociągu gminnego i/lub własnego ujęcia wód podziemnych. W gospodarstwie woda pobierana będzie na cele technologiczne (do pojenia zwierząt oraz mycia obiektu) oraz na cele socjalno-bytowe (sanitariaty pracowników). Woda używana do celów technologicznych (pojenie) będzie podawana przez poidła specjalnej konstrukcji w celu ograniczania jej zużycia i rozlewania. Szacowane zużycie wody do celów hodowlanych, socjalno-bytowych i porządkowych wyniesie 16 728,3 m³/rok, co stanowi średniorocznie ok. 45,83 m³/dobę i około 1,9 m³/h.

W przedłożonej dokumentacji wskazano, że planowane ujęcie zostanie zlokalizowane w jednostce hydrogeologicznej 2cQIII/Tr. Przedmiotowe ujęcie może charakteryzować się głębokością wynoszącą do 90 m. Przewiduje się, że woda z pompowania próbnego otworu hydrogeologicznego zostanie skierowana do cysterny firmy wiertniczej lub bezpośrednio do gruntu, na podstawie zgłoszenia wodnoprawnego.

Omawiane przedsięwzięcie znajduje się poza granicami Głównych Zbiorników Wód Podziemnych oraz strefami ochronnymi dla ujęć wód. Najbliżej zlokalizowane ujęcie wód podziemnych znajduje się w odległości ok. 350 m, licząc od granic działki inwestycyjnej. Ujęcie znajduje się w kierunku południowo-zachodnim i charakteryzuje się głębokością 80 m. Jest to ujęcie czwartorzędowe, aktualnie nieczynne. Jednakże, biorąc pod uwagę odległość planowanego ujęcia od istniejącego ujęcia wód, wynoszącą poniżej 500 m, Inwestor postanowił zakwalifikować realizację studni głębinowej do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wymienionych w 3 ust. 1 pkt 74 ww. rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Powstałe ścieki socjalno-bytowe przewiduje się skierować do szczelnego zbiornika bezodpływowego.

Po każdym zakończonym cyklu produkcyjnym następować będzie mycie i dezynfekcja kojców hodowlanych, za pomocą myjki wysokociśnieniowej czystą wodą bez detergentów myjących. Woda z tego procesu będzie spływać w sposób naturalny do zbiornika zlokalizowanego pod rusztem. Następnie przeprowadzana zostanie dezynfekcja kojców, posadzek i urządzeń typu karmniki, poidełka. Przewiduje się wykorzystanie środka biodegradowalnego.

Wody opadowo - roztopowe z dachu obiektów hodowlanych odprowadzane będą w grunt, w obrębie działki objętej inwestycją.

Zgodnie ze wskaźnikami produkcji nawozów naturalnych zawartych w rozporządzeniu Rady Ministrów z 5 czerwca 2018 r. w sprawie przyjęcia Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu (Dz. U. z 2020 r., poz. 243), chów zwierząt w planowanym obiekcie inwentarskim związany będzie z powstaniem gnojowicy w ilości 4840,6 m³/rok, o zawartości azotu na poziomie 16 142,36 kg.

Przyjęta technologia zakłada magazynowanie odchodów w kanałach gnojowicowych pod kojcami oraz 3 zbiornikach o łącznej pojemności około 2 900 m³, umożliwiających magazynowanie nawozu przez okres minimum 6 miesięcy.

Uwzględniając maksymalną dawkę 170 kg N/ha użytków rolnych, do zagospodarowania powstałej gnojowicy niezbędny jest areał ok. 94,96 ha. Wyprodukowana na terenie gospodarstwa gnojowica przeznaczona będzie do rolniczego wykorzystania jako pełnowartościowy nawóz organiczny, na gruntach rolnych należących do Inwestora o powierzchni ok. 164,5 ha.

W celu zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przewidziano prowadzenie chowu trzody chlewnej wyłącznie w obrębie zamkniętego budynku inwentarskiego. Fundamenty oraz posadzki planowanego obiektu wykonane zostaną jako szczelne. Beton użyty do wykonania zbiorników na gnojowicę będzie materiałem odpornym na oddziaływanie składników gnojowicy co dodatkowo zabezpieczy przed możliwością skażenia środowiska. W budynku inwentarskim planuje się szczelną kanalizację sanitarną i technologiczną. Gnojowica transportowana będzie wyłącznie specjalnymi środkami transportu (wozami asenizacyjnymi), punkt opróżniania zbiorników i napełniania wozów odbywać się będzie na utwardzonym, szczelnym podłożu, rury służące do opróżniania zbiorników zakończone będą szybkozłączami, gnojowica stosowana będzie na zasadach określonych w przepisach szczegółowych w tym zakresie.

Na podstawie danych z Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły opublikowanym w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. poz. 1911 i 1958 stwierdzono, iż planowane przedsięwzięcie znajduje się w regionie wodnym Dolnej Wisły, na obszarze następujących jednolitych części wód:

– powierzchniowych:

kod RW200017295246 - Dopływ z Osiedla Podleśnego. Stanowi ona naturalną część wód, nie jest monitorowana. Jej stan ogólny określono jako zły (stan ekologiczny co najmniej dobry, stan chemiczny

dobry). JCWP jest niezagrażona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Cel środowiskowy dla JCWP to dobry stan ekologiczny oraz dobry stan chemiczny. W JCWP znajdują się obszary chronione przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.), dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie dla którego cele środowiskowe zostały określone w akcie będącym podstawą prawną obszaru, planowane przedsięwzięcie nie jest zlokalizowane na terenie obszarów chronionych,

– podziemnych:

kod PLGW200039 - JCWPd charakteryzuje się dobrym stanem ilościowym oraz chemicznym. JCWPd nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Cel środowiskowy dla JCWPd to utrzymanie dobrego stanu ilościowego oraz chemicznego.

Eksploatacja przedsięwzięcia przy zachowaniu określonych w niniejszej decyzji warunków i przestrzeganiu zasad określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” (Dz. U. z 2020, poz. 243), nie spowoduje dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, przez co nie wpłynie na pogorszenie stanu chemicznego części wód podziemnych. Planowana inwestycja nie będzie miała również negatywnego wpływu na cele środowiskowe dotyczące stanu ilościowego wód podziemnych. Planowana inwestycja nie będzie oddziaływać na wody powierzchniowe i nie przyczyni się do zmiany obecnie występującego stanu ekologicznego i chemicznego JCWP.

Uwzględniając charakter, skalę i lokalizację przedsięwzięcia nie przewiduje się negatywnego oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na stan jednolitych części wód oraz na realizację celów środowiskowych, określonych dla nich w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”, przyjętym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 poz. 1911 i 1958).

Planowane przedsięwzięcie zostanie zlokalizowane poza obszarami chronionymi w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.), w tym poza obszarami Natura 2000, w terenie rolniczym.

Ze względu na charakter planowanego przedsięwzięcia, a także jego lokalizację nie stwierdza się możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania.

W toku oceny oddziaływania na środowisko stwierdzono, iż informacje dostępne w przedłożonym zaktualizowanym raporcie oddziaływania na środowisko oraz jego uzupełnieniu są wystarczająco szczegółowe, aby w pełni ocenić oddziaływanie planowanego przedsięwzięcia, w związku z czym nie zachodzi konieczności przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o których mowa w art. 88 ust. 1 cyt. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, pod warunkiem jednak, że we wniosku o wydanie ww. decyzji nie zostaną dokonane zmiany w stosunku do wymagań określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w raporcie o oddziaływaniu na środowisko.

W niniejszej decyzji nie stwierdzono także konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania, gdyż przedsięwzięcie jest usytuowane w znacznej odległości od granicy państwa, a jego oddziaływanie ma charakter lokalny i zamknie się w granicach działki inwestora.

Odnosząc się do uwag zainteresowanej społeczności należy wskazać, że:

Ad. 1) Podkreślić należy, że zaplanowana do realizacji inwestycja nie podlega pod przepisy Dyrektyw IPPC niezależnie od przyjętego wariantu realizacji inwestycji. W tym miejscu należy zaznaczyć, że instalacje które podlegają pod wyżej wskazane przepisy to przedsięwzięcia w ramach których zaplanowano realizację co najmniej 750 stanowisk dla loch i/lub co najmniej 2000 stanowisk dla świń o masie co najmniej 30 kg. Wnioskowana inwestycja przewiduje w wariantcie I (inwestorskim) 630 stanowisk dla loch oraz 3000 stanowisk dla prosiąt o masie do 30 kg i 1 stanowisko dla knura. W wariantcie alternatywnym zaplanowano 720 stanowisk dla loch oraz 3500 stanowisk dla prosiąt o masie do 30 kg i 2 stanowiska dla knura, natomiast

w wariantcie najkorzystniejszym dla środowiska zaplanowano 310 stanowisk dla macior oraz 2900 stanowisk dla prosiąt o masie do 30 kg i 1 stanowisko dla knura. Zatem mając powyższe na względzie instalacja nie wymaga uzyskania decyzji - pozwolenie zintegrowane, a tym samym nie podlega pod przepisy dyrektywy IPPC.

- Ad. 2)** W kwestii rekomendacji Ministerstwa Klimatu i Środowiska dotyczącej uciążliwości zapachowej, samo stanowisko wydane przez jakikolwiek organ w formie „rekomendacji” czy „zalecenia” nie stanowi przepisu obowiązującego prawa. Natomiast wskazać należy, że Wnioskodawca zobligowany jest do przestrzegania obowiązujących standardów jakości powietrza wynikających z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu: Jak dodatkowo podkreśla Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w treści uzasadnienia postanowienia z dnia 31 maja 2022 r., znak: WOO.4221.148.2022.MD1.7 „(...) Zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym nie jest możliwe wykluczenie lokalizacji inwestycji, dopuszczonych do realizacji przepisami prawa powszechnego, które przewidują, że po spełnieniu określonych wymogów, tego rodzaju inwestycje mogą być realizowane (...) biorąc pod uwagę fakt, że zamierzenie jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa oraz zachowane zostaną standardy jakości środowiska, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy zobligowany jest do uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia. (...) uwzględniając charakter przedmiotowej inwestycji, możliwe zagrożenia dla środowiska związane przede wszystkim z emisją substancji złośliwych oraz generowaniem hałasu, jak również rodzaj i skalę możliwego oddziaływania, a także planowane rozwiązania techniczne i technologiczne stwierdzono, że omawiane zamierzenie, przy uwzględnieniu warunków eksploatacji przedsięwzięcia wyrażonych w sentencji, nie wpłynie negatywnie na środowisko.” Dodatkowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie ustalania odległości pomiędzy określonej funkcji budynkami, określonymi w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie – wskazano, że budynek inwentarski lub budynek gospodarczy, uwzględniając przepisy odrębne oraz zawarte w § 13, 60 i 271-273 ww. rozporządzenia, nie może być sytuowany ścianą z otworami okiennymi lub drzwiowymi w odległości mniejszej niż 8 m od ściany istniejącego na sąsiedniej działce budowlanej budynku mieszkalnego, budynku zamieszkania zbiorowego lub budynku użyteczności publicznej, lub takiego, dla którego istnieje ostateczna decyzja o pozwoleniu na budowę, z zastrzeżeniem ust. 3 pkt 4 analizowanego przepisu (wyjątek w odniesieniu o długości mniejszej niż 5,5 metra i niższych niż 3 metry). Wnioskowana inwestycja została uzgodniona przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w wariantcie najkorzystniejszym dla środowiska, a więc w odległości ok. 315 m. Zatem warunek odległości wynikający wprost z przepisów prawa, jest prawidłowy i nie wymaga dalszej korekty.
- Ad. 3)** Niezależnie od tego ile razy rozpatrywana będzie niniejsza sprawa, przesłanki wydania decyzji o odmowie ustalenia środowiskowych uwarunkowań dla planowanego przedsięwzięcia, muszą wynikać z konkretnie wskazanych uregulowań prawnych i faktycznych. Odmowa wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach może zatem nastąpić w przypadku wystąpienia sprzeczności planowanego przedsięwzięcia z postanowieniami obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego, odmowy uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przez organ współdziałający, czy też sprzeczności z innymi przepisami prawa. Podstawę taką może również stanowić wynikająca z art. 81 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - odmowa zgody na realizację przedsięwzięcia w innym wariantcie niż proponowany przez wnioskodawcę. Mając na względzie powyższe nie istnieje prawna przesłanka co do możliwości wydania decyzji o odmowie wydania uwarunkowań środowiskowych.
- Ad. 4)** Nie może stanowić przeszkody do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, teza że realizacja planowanej inwestycji może wpłynąć na obniżenie wartości nieruchomości sąsiedniej. Kwestia ta pozostaje poza zakresem badania i orzekania w sprawie dotyczącej ustalenia uwarunkowań środowiskowych, której celem jest ustalenie, czy dane zamierzenie inwestycyjne nie będzie w sposób negatywny oddziaływać na środowisko. Decyzja o środowiskowych

uwarunkowaniach co do zasady wskazuje w jaki sposób Inwestor ma zrealizować przedsięwzięcie by zminimalizować szanse pogorszenia stanu środowiska.

Ad. 5) Warianty realizacji przedsięwzięcia stanowią jeden z najważniejszych instrumentów prawidłowej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Przedstawienie minimum trzech wariantów pozwala na utworzenie siatki porównawczej, na gruncie której organ weryfikuje proponowany wariant, który może być zaakceptowany przez organ. Wariant najkorzystniejszy dla środowiska jest trzecim z wariantów, którego opis powinien zawierać raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Ilość wymaganych do przedstawienia w raporcie wariantów realizacji przedsięwzięcia nie zależy zatem od woli i uznania, a także oceny inwestora.

W tym miejscu należy podkreślić, że zgodnie z jednolitym stanowiskiem sądów administracyjnych warianty realizacji przedsięwzięcia, które zostaną przedstawione powinny różnić się przede wszystkim pod względem sposobu, w jakim przedsięwzięcie w każdym z tych wariantów będzie oddziaływać na środowisko, ponieważ rolą wariantowania jest wskazanie alternatywnych rozwiązań względem danego wariantu. Ewentualne warianty przedsięwzięcia nie mogą odbiegać od siebie w takim stopniu, które oznaczałyby swoistą zmianę tożsamości przedsięwzięcia poprzez zmianę jego podstawowych parametrów. Warianty przedsięwzięcia, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 5 lit. d ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, mogą obejmować zmianę parametrów technicznych planowanego przedsięwzięcia. Należy także pamiętać, że uwarunkowania środowiskowe, nie są jedynymi, które mogą przesądzać o ostatecznym wyborze wariantu przewidzianego do realizacji. Zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju w opisie, a następnie w analizie wariantów należy uwzględnić kwestie: ekonomiczne, społeczne, techniczne i prawne.

Celem wariantowania jest niedopuszczenie do podjęcia działalności mogącej negatywnie oddziaływać na środowisko. Skuteczność działań prewencyjnych w indywidualnej ocenie konkretnego przedsięwzięcia uzależniona jest w dużej mierze od jakości opracowanych w raporcie wariantów oraz prawidłowej ich oceny przez organ wydający decyzję środowiskową. Zasada prewencji w ocenie oddziaływania na środowisko wymaga stosowania odpowiednich rozwiązań technicznych i technologicznych, które powinny znaleźć się w opisie wariantów. Warianty przedsięwzięcia powinny się różnić przede wszystkim pod względem sposobu, w jaki przedsięwzięcie w każdym z tych wariantów będzie oddziaływać na środowisko, ponieważ ich rolą jest wskazanie alternatywnych rozwiązań pozwalających to środowisko chronić w jak najpełniejszym wymiarze.

„*Racjonalność*” wariantu oznacza, że wariant taki faktycznie mógłby zostać wybrany przez organ dokonujący oceny raportu zamiast wariantu zaproponowanego przez inwestora. Racjonalny wariant alternatywny nie może mieć więc charakteru abstrakcyjnego czy też teoretycznego. Nie należy więc przedstawiać wariantu, którego faktyczna realizacja jest technicznie lub faktycznie niemożliwa, albo jego realizacja jest skazana na niepowodzenie (np. ze względów finansowych). Z kolei „*alternatywność*” oznacza, że wariant ten musi się różnić od wariantu proponowanego przez inwestora w zakresie oddziaływania na środowisko. „*Alternatywność*” wymaga, co do zasady, zaproponowania wariantu różnego pod względem kryteriów przestrzennych (jak np. lokalizacja, skala i rozmiar inwestycji) lub technologicznych (jak np. rodzaj użytych materiałów, moc i produktywność zainstalowanych urządzeń). Nie jest też wykluczone odwoływanie się do innych różnic, wynikających np. z kryteriów ekonomicznych i społecznych.

W kontekście prawidłowego wariantowania przedsięwzięcia najbardziej problematyczny jest opis *racjonalnego wariantu alternatywnego*. Ustawodawca bowiem w żaden sposób nie definiuje tego pojęcia ani nie wskazuje kryteriów, które mają przesądzać o wskazaniu w decyzji środowiskowej konkretnego wariantu realizacji przedsięwzięcia. Pewne jest jednak, że opis analizowanych wariantów powinien być rzetelny i dokładny, tak aby organ rozpoznający sprawę mógł zbadać, czy przedsięwzięcie powinno być realizowane w wariantcie proponowanym przez Inwestora czy też w wariantcie alternatywnym. Przygotowanie opisu racjonalnego wariantu alternatywnego wymaga każdorazowo przeprowadzenia indywidualnej oceny danego przedsięwzięcia pod kątem jego oddziaływania na środowisko w sytuacji, gdyby ten wariant miał być zrealizowany. Zawsze jednak powinien on spełniać dwie cechy wskazane przez ustawodawcę, to jest – być jednocześnie „*alternatywnym*” i „*racjonalnym*”. Brak którejkolwiek z tych cech będzie powodował wadliwość raportu.

Mając na względzie powyższe założenia w zakresie możliwości przedstawienia wariantu oraz wytyczne wynikające z wyroków sądów administracyjnych analizowano możliwość doboru odpowiednich wariantów w realiach niniejszego postępowania. W każdym z punktów zostały określone możliwości wyboru konkretnych rozwiązań techniczno-technologicznych mając na uwadze kwestie: ekonomiczne, społeczne, techniczne i prawne.

W tym miejscu należy wskazać, że nie ma możliwości zastosowania innych rozwiązań niż wskazane wyżej. Zakres możliwości wariantowania został przygotowany w oparciu o doświadczenia prowadzących tego rodzaju instalacje oraz na podstawie literatury fachowej. Każdy przedstawiony wariant musi być możliwy do zrealizowania, co też zostało odzwierciedlone w postanowieniu uzgadniającym wydanym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy - gdzie przedsięwzięcie uzgodniono w wariantcie najkorzystniejszym dla środowiska.

Inne niż przedstawione w raporcie wariantowanie będzie wariantowaniem pozornym - niemożliwym do zrealizowania.

Ad. 6) Uciążliwość zapachowa to stan subiektywnego dyskomfortu odczuwanego przez człowieka w sferze fizycznej i psychicznej powodowany zapachem substancji wprowadzonej do powietrza. Uciążliwość zapachowa jest wynikiem oddziaływania źródeł emitujących związki odorowe, które są rozpoznawalne przez receptory ludzkiego narządu węchu. Odczuwanie zapachów przez człowieka ma charakter subiektywny, takie samo stężenie zapachu może wywoływać odmienne wrażenie dyskomfortu u różnych osób, co wynika z różnej oceny źródła zapachu, wrażliwości osobniczej i stopnia aktywności.

Cząsteczki odpowiedzialne za zapach można podzielić na trzy grupy: związki siarkowe (siarkowodór, merkaptany), związki azotowe (amoniak, aminy) oraz związki zawierające węgiel (aldehydy, ketony, związki alifatyczne i aromatyczne). Wśród cech decydujących o jakości zapachowej powietrza wymienić należy rodzaj zapachu, jakość hedoniczną zapachu oraz intensywność zapachu.

Źródła emisji substancji odorowych występują praktycznie we wszystkich rodzajach działalności gospodarczej, a nawet są związane z powszechnym lub zwykłym korzystaniem ze środowiska. Mogą to być źródła punktowe, powierzchniowe lub liniowe. Emisje mogą mieć charakter zorganizowany lub niezorganizowany i odbywać się w sposób stały lub okresowy. Należy zaznaczyć, że w prawie każdej kategorii ludzkiej działalności, w pewnych warunkach może wstąpić emisja różnych ilości zróżnicowanych związków zapachowoczynnych.

Podstawowym zagadnieniem w problematyce oceny oddziaływania obiektów na zapachową jakość powietrza jest identyfikacja źródeł odorów. Jest to ważne, ponieważ każdy rodzaj działalności może charakteryzować się odmiennym rodzajem emitowanych zapachów, inną wielkością emisji, czy intensywnością zapachu. Istotny jest fakt, że nawet w ramach tej samej branży, w zależności od zastosowanych technologii, surowców i metod produkcji, a także rodzajów procesów, emisje odorów mogą znacząco się od siebie różnić. Również wartości parametrów takich, jak skład emitowanych gazów, stężenie odorów, temperatura gazów, objętość spalin, częstotliwość emisji są bardzo zróżnicowane. Ponadto wpływ na odczuwanie uciążliwości zapachowej mogą wpływać takie czynniki jak: czynniki osobnicze (stan zdrowia, wiek, aktywność życiowa), a także rodzaj zapachu i jego intensywność, pora dnia i częstość występowania sytuacja / epizodów zapachowych, czy charakterystyka obszaru występowania zapachu.

Resort środowiska kilkakrotnie podejmował próby uregulowania problemu uciążliwości zapachowej w postaci przepisów prawnych, tzn. w postaci rozporządzenia w *sprawie wartości odniesienia substancji zapachowych w powietrzu i metod oceny zapachowej jakości powietrza* na podstawie art. 222 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. W tym celu przeprowadzono szereg dyskusji, konsultacji merytorycznych i uzgodnień wewnątrzresortowych z wiodącymi w tej dziedzinie ośrodkami naukowymi. Jednak po zapoznaniu się zarówno z uwagami otrzymanymi w konsultacjach społecznych, jak również zarzutami dotyczącymi subiektywności metodyki pomiarowej wynikającej z normy EN 13725:2007 „*Jakość powietrza - oznaczanie stężenia zapachowego metodą olfaktometrii dynamicznej - odstąpiono od kontynuowania prac legislacyjnych.*”

Następnie pod koniec 2008 r. rozpoczęto prace nad założeniami projektu ustawy o przeciwdziałaniu uciążliwości zapachowej. Po zapoznaniu się jednak zarówno z otrzymanymi w konsultacjach społecznych uwagami, jak i z sytuacją ekonomiczno-gospodarczą w Polsce okazało się

niezbędne przeanalizowanie możliwości zastosowania innych rozwiązań niż wprowadzenie nowych przepisów ustawowych. W wyniku analiz ustalono, że w istniejącej sytuacji społecznej i ekonomiczno-gospodarczej efektywniejsze będzie podjęcie działań ukierunkowanych na zwiększenie skuteczności obowiązujących przepisów oraz ewentualne ich uzupełnienie, a nie tworzenie nowych przepisów ustawowych wprowadzających dodatkowe obowiązki zarówno dla samorządów lokalnych, jak i przedsiębiorców.

W związku z powyższym w latach 2013 i 2014 wraz z ówczesnymi resortami odpowiedzialnymi za uregulowanie problemu uciążliwości zapachowej: Ministerstwem Gospodarki, Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju oraz Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, resort środowiska przeprowadził przegląd obowiązujących przepisów prawnych, na podstawie których stwierdzono, że istotne dla ograniczenia uciążliwości zapachowej są przepisy będące w kompetencjach Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ważne dla problemu są również kwestie planowania przestrzennego, które są obecnie w gestii Ministra Infrastruktury i Budownictwa. W ramach tego zagadnienia rozważano m.in. określenie minimalnych odległości usytuowania budynków mieszkalnych od zakładów produkcyjnych, chowu i hodowli zwierząt; minimalnej odległości usytuowania budynków mieszkalnych od zakładów produkcyjnych, uzależnionej od wielkości zakładu i liczby sztuk zwierząt/dużych jednostek przeliczeniowych oraz uwarunkowania lokalne, a także charakterystykę substancji i warunki rozprzestrzeniania zanieczyszczeń. Szczegółowo przeanalizowano rozwiązania stosowane w krajach członkowskich UE oraz w innych krajach tj. USA, Kanada, Japonia pod kątem możliwości ich zastosowania w Polsce. Okazało się jednak, że żadne z nich nie gwarantuje w pełni skutecznego zwalczania problemu uciążliwości zapachowej. Biorąc pod uwagę sytuację ekonomiczno-gospodarczą w Polsce uznano za niezbędne przeanalizowanie możliwości zastosowania innych rozwiązań także pozalegisłacyjnych.

Analizę problematyki uciążliwości zapachowej w systemie prawnym należy rozpocząć od przepisów *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej* z dnia 2 kwietnia 1997 roku. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej* nie odnosi się bezpośrednio do kwestii uciążliwości zapachowej. Można ją jednak analizować uwzględniając wartości, na których opiera się Konstytucja, a także jej zasady i założenia. Zgodnie z art. 5 Konstytucji Rzeczpospolita Polska zapewnia wolność i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. W kontekście tych elementów uciążliwość zapachowa będzie się wiązać z trzema istotnymi płaszczyznami konstytucyjnymi: ochroną życia i zdrowia człowieka, ochroną własności oraz ze zrównoważonym rozwojem.

W pierwszej kolejności to właśnie życie i ochrona zdrowia człowieka są wartościami konstytucyjnie chronionymi. Problematyka uciążliwości zapachowej obejmuje też kwestie związane z ochroną własności. Jak wynika z art. 21 Konstytucji, własność objęta jest ochroną w Rzeczypospolitej Polskiej, a wywłaszczenie jest dopuszczalne jedynie wówczas, gdy jest dokonywane na cele publiczne przy jednoczesnym odszkodowaniu. Kwestia ochrony własności uregulowana jest również w art. 64 Konstytucji, choć w tym drugim przypadku własność ujęto z punktu widzenia praw i wolności jednostki. W ochronę prawa własności wpisuje się bowiem również uprawnienie do korzystania z nieruchomości bez uciążliwości wynikających ze stosunków sąsiedzkich. Jednakże właściciel nieruchomości ma także prawo do korzystania z tej nieruchomości, także w takim zakresie, w jakim korzystanie to powoduje powstanie uciążliwości zapachowej.

Należy podkreślić, że obecnie w Polsce istnieją przepisy pośrednio związane z omawianą problematyką. Dlatego też wykorzystując istniejące prawodawstwo krajowe można już obecnie podejmować różne działania mające na celu ograniczenie uciążliwości zapachowej. W tym celu można wykorzystywać przepisy ustawy *Prawo ochrony środowiska*, w tym zwłaszcza:

- 1) art. 362 ust. 1, umożliwiający organowi ochrony środowiska (starosta albo marszałek województwa) w przypadku, gdy podmiot korzystający ze środowiska negatywnie oddziałuje na środowisko nałożyć w drodze decyzji obowiązek ograniczenia jego oddziaływania na środowisko, a w przypadku pogorszenia stanu środowiska spowodowanego działalnością podmiotu, przywrócenia środowiska do stanu właściwego;
- 2) art. 363, umożliwiający wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, w drodze decyzji, nakazać osobie fizycznej, której działalność negatywnie oddziałuje na środowisko, wykonanie

w określonym czasie czynności zmierzających do ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko.

Kwestie mające związek z emisją odorów regulowane są także w przepisach dotyczących ograniczania negatywnego wpływu rolnictwa na otoczenie, określonych w następujących aktach prawnych:

- 1) ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. *o nawozach i nawożeniu* – która reguluje zasady postępowania z nawozami naturalnymi;
- 2) rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 r. *w sprawie szczególnych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych*, wydane na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - *Prawo wodne*.

Ponadto, na podstawie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - *Prawo budowlane*:

- 1) Minister Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej wydał rozporządzenie z dnia 7 października 1997 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie*, które reguluje sprawy związane z konstrukcją i usytuowaniem obiektów budowlanych. Rozporządzenie określa odległości, których zachowanie przy lokalizacji budowli rolniczych ma na celu ograniczenie ich negatywnego oddziaływania na tereny przyległe. Dodatkowo w celu ograniczenia emisji substancji odorotwórczych oraz zapylenia pomiędzy budowlami powodującymi uciążliwość, a budynkami mieszkalnymi wymagane jest zastosowanie szpaleru roślinności średnio - i wysokopiennej;
- 2) Minister Infrastruktury wydał rozporządzenie z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie*, które ustanawia minimalną odległość budynków inwentarskich od budynków mieszkalnych na co najmniej 8 metrów;
- 3) Minister Gospodarki wydał rozporządzenie z dnia 21 listopada 2005 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie*, w którym uregulowano także kwestie konstrukcji i usytuowania stacji paliw, zbiorników do przechowywania paliw oraz transportu ropy naftowej, tak aby zapobiegać niekontrolowanym rozszczelnieniom zbiorników, rurociągów i wyciekom substancji będących źródłem uciążliwości zapachowej. Wskazano także metody stosowania barier ograniczających rozprzestrzenianie substancji zapachowych, takich jak nasadzanie roślin średnio i wysokopiennej.

Dodatkowo w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. *w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu* ustalono wartości odniesienia ze względu na potrzebę ochrony zdrowia dla 167 substancji lub grup substancji, w tym również dla substancji zapachowoczynnych takich jak: amoniak (NH₃), dimetyloamina (C₂H₇N), merkaptany czy siarkowodór (H₂S). Przy ustalaniu wartości odniesienia tych substancji nie uwzględniono jednakże ich uciążliwości złownonych. W celu ochrony przed uciążliwością zapachową wartości wielu substancji powinny być zasadniczo mniejsze. Do pomiarów tak niskich stężeń istniejące metody pomiarowe jakości powietrza lub standardów emisyjnych nie mają zastosowania, bowiem wielkości te są poniżej progu czułości urządzeń pomiarowych.

Duża grupa instalacji przemysłowych, z których wprowadzane są substancje do powietrza, zgodnie z przepisami art. 201 ustawy *Prawo ochrony środowiska*, objęte są systemem pozwoleń zintegrowanych. Instalacje te są wymienione w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. *w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości*. Powinny one spełniać wymagania ochrony środowiska wynikające z najlepszych dostępnych technik (BAT). Wymóg ten dotyczy m.in. instalacji do chowu lub hodowli drobiu lub świń o liczbie stanowisk większej niż:

- 40 000 w przypadku drobiu,
- 2 000 w przypadku świń o wadze ponad 30 kg,
- 750 w przypadku macior.

Warto wskazać, że dla przedsięwzięcia, które objęte jest obowiązkiem uzyskania pozwolenia zintegrowanego zgodnie z art. 66 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o*

ocenach oddziaływania na środowisko raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać porównanie proponowanej techniki z najlepszymi dostępnymi technikami. Podkreślić przy tym należy, że na podstawie przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska* eksploatacja instalacji, która powoduje wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza jest dozwolona po uzyskaniu pozwolenia, jeżeli jest ono wymagane.

W zakresie ochrony środowiska bardzo ważnym zagadnieniem jest właściwa orientacja w skali zagrożeń dla środowiska, wynikających z określonych rodzajów działalności. Instrumentem o podstawowym znaczeniu w tym zakresie są pozwolenia na korzystanie ze środowiska. W obowiązującym stanie prawnym przypadki, w których wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji nie wymaga pozwolenia są określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w *sprawie przypadków, w których wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji nie wymaga pozwolenia*. Rozporządzenie to poza zamieszczoną w załączniku listą, na której wymienione zostały enumeratywnie instalacje niewymagające pozwolenia - zawiera w § 1 ust. 2 i 3 następujące reguły:

- 1) pozwolenia nie wymaga wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z innych niż określone w załączniku instalacji, do których nie stosuje się przepisów w sprawie standardów emisyjnych, w przypadku gdy spełniony jest przynajmniej jeden z poniższych warunków:
  - a) gazy lub pyły są wprowadzane z instalacji do powietrza w sposób nieorganizowany, bez pośrednictwa przeznaczonych do tego celu środków technicznych lub za pośrednictwem wentylacji grawitacyjnej,
  - b) żadna z substancji wprowadzanych z instalacji do powietrza nie jest objęta poziomami dopuszczalnymi lub wartościami odniesienia w powietrzu,
  - c) instalacja stosowana jest wyłącznie do badania, rozwoju lub testowania nowych produktów lub procesów technologicznych przez okres nie dłuższy niż dwa lata;
- 2) pozwolenia nie wymaga wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z innych niż określone w załączniku lub § 1 ust. 2 rodzajów instalacji, do których nie stosuje się przepisów w sprawie standardów emisyjnych, w przypadku gdy żadna z substancji wprowadzanych do powietrza z wszystkich tych rodzajów instalacji położonych na terenie jednego zakładu nie powoduje przekroczenia 10% dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu albo 10% wartości odniesienia, uśrednionych dla 1 godziny. Przy ocenie dotrzymywania 10% dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu albo 10% wartości odniesienia, uśrednionych dla 1 godziny, nie uwzględnia się dopuszczalnych częstości przekraczania dopuszczalnych poziomów substancji i wartości odniesienia substancji w powietrzu.

Pozwolenia wymagają np. instalacje do chowu lub hodowli zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP) (pkt 51 z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w *sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*).

Nie wszystkie formy korzystania ze środowiska wymagają jednak uzyskiwania pozwolenia i dlatego, aby uświadomić podmioty zwolnione z obowiązku uzyskania pozwolenia co do zakresu korzystania ze środowiska, w art. 152 ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska* określono, że instalacja, z której emisja nie wymaga pozwolenia, mogąca negatywnie oddziaływać na środowisko, podlega zgłoszeniu organowi ochrony środowiska. Warunki, jakie powinno spełniać zgłoszenie są określone w art. 152 ust. 2 ustawy *Prawo ochrony środowiska*. Zgłoszenie powinno zawierać w szczególności (art. 152 ust. 2 pkt. 7 ustawy *Prawo ochrony środowiska*) informację, czy stopień ograniczania wielkości emisji jest zgodny z obowiązującymi przepisami. I tak zgłoszenie wymagane jest np. dla instalacji do chowu lub hodowli zwierząt, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 51 ww. rozporządzenia.

Jednocześnie zgodnie z art. 154 ustawy *Prawo ochrony środowiska* organ ochrony środowiska może ustalić, w drodze decyzji, wymagania ochrony środowiska dotyczące eksploatacji instalacji, z której emisja nie wymaga pozwolenia. Dodatkowo w przypadku instalacji wymagających uzyskania pozwolenia, zgodnie z art. 188 ust. 3 pkt 3 ustawy *Prawo ochrony środowiska* w ramach pozwolenia organ ochrony środowiska może określić, o ile przemawiają za tym szczególne względy ochrony środowiska, działania, w tym środki techniczne mające na celu zapobieganie lub ograniczenie emisji. Jeżeli działania mają być realizowane w okresie, na który wydane jest pozwolenie również termin realizacji tych działań.

Podkreślić również należy, że na etapie postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla danego przedsięwzięcia właściwy organ, po przeprowadzeniu analizy zgodności z zapisami uchwalonego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z art. 62 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko analizuje i ocenia bezpośredni i pośredni wpływ danego przedsięwzięcia na środowisko oraz ludność, w tym zdrowie i warunki życia ludzi, możliwości oraz sposoby zapobiegania i zmniejszania negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a także wymagany zakres monitoringu. Zgodnie z art. 82 ww. ustawy w ramach decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach właściwy organ może nałożyć na inwestora określone obowiązki np. wykonanie kompensacji przyrodniczej czy też nałożyć obowiązki realizacji działań zapobiegawczych, ograniczających, a także monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Jednym z istotnych źródeł uciążliwości zapachowej w produkcji rolniczej jest magazynowanie i zagospodarowanie nawozów naturalnych pod uprawy roślin. Zasady postępowania z nawozami naturalnymi reguluje ustawa o nawozach i nawożeniu wraz z aktami wykonawczymi. Ustawa ta m.in. transponowała do polskiego porządku prawnego dyrektywę Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego. Celem tych regulacji jest ograniczenie zanieczyszczenia wód azotanami, pochodzącymi bezpośrednio lub pośrednio ze źródeł rolniczych. Dyrektywa zobowiązała państwa członkowskie do opracowania i wdrożenia Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej. Zgodnie z art. 47 ust. 2 ustawy Prawo wodne, minister właściwy do spraw rolnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska opracował zbiór zasad dobrej praktyki rolniczej.

Rolnictwo wywiera duży wpływ na kształtowanie środowiska przyrodniczego i przy nieprawidłowym prowadzeniu produkcji rolnej może powodować poważne obciążenie dla środowiska. Sektor ten jest jednym z głównych źródeł emisji wykazujących właściwości substancji złośliwych, takich jak: amoniak, merkaptany, czy siarkowodor. Związki te powstają głównie podczas procesów trawienych zwierząt hodowlanych. Źródłami emisji substancji zapachowoczynnych są fermy zwierząt, składowanie odchodów w postaci stałej lub ciekłej i stosowanie ich jako nawozów. Produkcja rolna wiąże się zarówno z produkowaniem jak również ze stosowaniem dużej ilości nawozów naturalnych. Niewłaściwe ich przechowywanie i stosowanie może stanowić źródło zanieczyszczeń środowiska powodując skażenie powietrza i doprowadzić do zakwaszenia gleby i wód powierzchniowych. Szczególnie uciążliwe jest jednak oddziaływanie odorocenne nawozów naturalnych.

Źródłem powstawania odorantów, w tym siarkowodoru, amoniaku, tlenu azotu, a także aldehydów, amin, węglowodorów aromatycznych, kwasów organicznych oraz związków siarki w budynkach inwentarskich są zwierzęta, ich odchody, pasza oraz praca urządzeń i procesy technologiczne. Oddziaływanie obiektu uzależnione jest od jego wielkości, rodzaju zwierząt, sposobu odżywiania, systemu utrzymania (ściółkowy, bezściółkowy), częstotliwości usuwania odchodów, miejsca składowania odchodów, czyszczenia stanowisk, sposobu wentylacji budynków, parametrów meteorologicznych (temperatura, prędkość i kierunek wiatru, wilgotność), właściwości odchodów (temperatura, pH, uwodnienie oraz stosunek węgla do azotu).

Metody ograniczania emisji:

- 1) żywienie zwierząt - optymalizacja składu pasz:
  - obniżenie poziomu białka ogólnego w mieszankach;
  - stosowanie żywienia fazowego;
  - optymalizacja stosunku białka i aminokwasów do energii;
  - poprawa jakości białka (dobór komponentów mieszanek, białko idealne);
  - stosowanie dodatków czystych aminokwasów (uzupełnienie niedoborów);
  - preparowanie pasz (poprawa strawności i higieny pasz);
  - stosowanie dodatków paszowych (substancje antybakteryjne, enzymy paszowe - saponiny, probiotyki, kwasy organiczne - kwas benzoowy ($C_7H_6O_2$), wyciągi z roślin, włókna rozpuszczalne - wysłodki buraczane, otręby sojowe, preparaty huminowe).
- 2) techniczne:
  - optymalizacja mikroklimatu pomieszczeń inwentarskich;

- poprawa jakości ściółki zastosowanej w budynku;
- stosowanie wentylacji mechanicznej;
- stosowanie kurtyn wodnych przy wentylacji budynków inwentarskich;
- podsuszanie pomiotu na taśmociągach nawozowych przy pomocy wentylacji;
- metody zoohigieniczne - zabiegi mające utrzymać ściółkę w stanie względnie suchym;
- dodawanie do ściółki preparatów chemicznych, mineralnych lub mikrobiologicznych, które wiążą amoniak w trwałe połączenia chemiczne, osuszają oraz zmniejszają pH ściółki - do neutralizacji amoniaku używane są: formaldehyd, wapno palone, superfosfat, kwasy organiczne (octowy, propionowy), różnorodne preparaty fungistyczne, glinokrzemiany - kaolin, zeolit, bentonit, dolomit, pewne odmiany węgla brunatnego, preparaty torfowe, saponiny oraz preparaty zawierające liofilizowane niepatogenne mikroorganizmy, a także torf;
- organizowanie stref izolacyjnych i ochronnych, z uwzględnieniem zasady stosowania gatunków rodzimych w krajobrazie otwartym, zasad ich doboru zgodnie z charakterystyką gatunku (szybki wzrost, gęstość korony) oraz ze wskazaniem dostosowywania nasadzeń do potrzeb bytowych ptaków, z udziałem drzew :
  - wysokich: buk zwyczajny, grab zwyczajny, klon (zwyczajny), jesion wyniosły, wiąz (połny lub szypułkowy), lipa drobnolistna, dąb (szypułkowy, bezszypułkowy), sosna czarna, modrzew europejski;
  - średniowysokich: olsza czarna, grab zwyczajny, wierzba iwa, jarzab pospolity; oraz krzewów: głóg, śnieguliczka biała, liguster pospolity, suchodrzew tatarski, dereń biały lub lilak.

W produkcji rolniczej jednym z największych źródeł uciążliwości zapachowej jest magazynowanie i zagospodarowanie nawozów naturalnych pod uprawy roślin. W ramach *Kodeksu dobrej praktyki rolniczej* określono praktyki, zasady i procedury m.in. działań w zakresie ochrony powietrza, mających na celu ograniczenie emisji substancji zapachowoczynnych z produkcji rolniczej, poprzez prawidłowe stosowanie nawozów i utrzymywanie budynków inwentarskich. Kodeks ten m.in. wskazuje aby nie stosować nawozów:

- 1) na glebach zalanych wodą, przykrytych śniegiem lub zamarzniętych;
- 2) w okresie od 1 grudnia do ostatniego dnia lutego;
- 3) naturalnych w postaci płynnej i mineralnych azotanowych na gleby bez okrywy roślinnej, położonych na stokach o nachyleniu większym niż 10° ;
- 4) naturalnych w formie płynnej (gnojowica, gnojówka), w całym okresie wegetacji roślin, przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi;
- 5) naturalnych w odległości do 20 m od wód powierzchniowych, stref ochrony wód i obszarów morskiego pasa nadbrzeżnego.

Wskazane natomiast zostało aby:

- 1) nawozy organiczne zostały wymieszane z glebą (przyorane) najlepiej w ciągu kilku godzin i nie później niż w okresie 1 doby od wywiezienia na pole;
- 2) stosować nawozy na nieobsianą glebę, najlepiej w okresie wczesnej wiosny;
- 3) nawozy były równomiernie rozmieszczone na całej powierzchni pola lub użytku zielonego;
- 4) przechowywać płynne i stałe odchody zwierząt i odpady w specjalnych, szczelnych zbiornikach lub na płytach usytuowanych w odpowiedniej odległości od zabudowań i granic zagrody wiejskiej, zgodnie z wymaganiami prawa budowlanego, a przede wszystkim od studni, stanowiącej źródło zaopatrzenia w wodę dla ludzi i zwierząt;
- 5) stosować zbiorniki na płynne odchody zwierzęce oraz bezodpływowe zbiorniki do gromadzenia nieczystości ciekłych, posiadających nieprzepuszczalne dno i ściany oraz szczelną pokrywę z otworem wejściowym i otworem wentylacyjnym.

Część z ww. zaleceń określa rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania.

Ogólne zasady dotyczące właściwego przechowywania nawozów regulują przepisy ustawy o nawozach i nawożeniu. W świetle obowiązujących przepisów, tj. zgodnie z art. 25 ust. 1 ww. ustawy wszystkie gospodarstwa rolne mają obowiązek przechowywania gnojówki i gnojowicy wyłącznie w szczelnych zbiornikach o pojemności umożliwiającej gromadzenie co najmniej

4-miesięcznej produkcji tych nawozów. Zbiorniki te powinny być zbiornikami zamkniętymi, w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy *Prawo budowlane* dotyczących warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie. Jednocześnie, zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy *o nawozach i nawożeniu*, jedynie gospodarstwa wielkotowarowe, czyli podmioty prowadzące chów lub hodowlę drobiu powyżej 40 000 stanowisk lub chów lub hodowlę świń powyżej 2 000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg lub 750 stanowisk dla macior, są zobowiązane do przechowywania nawozów naturalnych w postaci stałej (obornika) na nieprzepuszczalnych płytach, zabezpieczonych w taki sposób, aby wycieki nie przedostawały się do gruntu.

Warunki techniczne zamkniętych zbiorników na płynne odchody zwierzęce regulują m.in. przepisy rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej w sprawie *warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie*. Stosuje się je przy projektowaniu, budowie, przebudowie i zmianie sposobu użytkowania budowli rolniczych lub ich części, a także związanych z nimi urządzeń budowlanych. Zgodnie z § 6 ww. rozporządzenia zamknięte zbiorniki na płynne odchody zwierzęce powinny mieć:

- 1) dno i ściany nieprzepuszczalne;
- 2) szczelne przykrycie, z wyjątkiem zbiorników na płynne odchody zwierzęce lub ich części znajdujące się pod budynkami inwentarskimi, stanowiących technologicznie wyposażenie budynku inwentarskiego;
- 3) wylot wentylacyjny i zamknięty otwór wejściowy.

Natomiast odległości zamkniętych zbiorników na płynne odchody zwierzęce, mierzone od pokryw i wylotów wentylacyjnych, powinny wynosić co najmniej:

- 1) 10 m od pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi na działkach sąsiednich, jednak nie mniej niż 15 m od otworów okiennych i drzwiowych w tych pomieszczeniach;
- 2) 15 m od magazynów środków spożywczych, a także od obiektów budowlanych służących przetwórstwu artykułów rolno-spożywczych;
- 3) 4 m od granicy działki sąsiedniej;
- 4) 5 m od budynków magazynowych pasz i ziarna;
- 5) 5 m od silosów na zboże i pasze;
- 6) 5 m od silosów na kiszonki.

Dodatkowo zaznaczyć należy, że § 12 ww. rozporządzenia wskazuje, że budowle rolnicze uciążliwe dla otoczenia, w szczególności z uwagi na zapylenie, zapachy lub wydzielanie się substancji toksycznych, powinny być odizolowane od przyległych terenów pasem zieleni złożonym z roślinności średnio i wysokopiennej.

W obowiązujących przepisach prawa, poza ustawą *o nawozach i nawożeniu*, nie ma natomiast zapisów, z których wynikają specjalne obowiązki dla gospodarstw innych niż wielkotowarowe w zakresie przechowywania nawozów stałych np. obornika. Gospodarstwa te mogą jedynie dobrowolnie stosować się do specjalnych zasad przechowywania stałych nawozów naturalnych określonych w *Kodeksie Dobrej Praktyki Rolniczej*, który m.in. podaje, iż nie należy przechowywać obornika w przyzmach polowych, gdyż prowadzi to do zanieczyszczenia wód gruntowych związkami azotu i fosforu oraz przenawożenia powierzchni pod przyzma.

Należy zaznaczyć, że stosowanie tych zasad ma kluczowe znaczenie dla ograniczenia uciążliwości zapachowej obiektów.

Budowle i urządzenia rolnicze służące do składowania i przechowywania odchodów zwierzęcych powinny być nieodłącznie związane z budynkami inwentarskimi. Rodzaj i wielkość (pojemność) tych budowli i urządzeń zależą od systemu utrzymania zwierząt oraz związanych z nimi następujących czynników: postaci odchodów (obornik, gnojówka, gnojowica), ilości produkowanych odchodów, ilości stosowanej ściółki oraz okresu przechowywania odchodów.

W świetle przepisów ustawy *o nawozach i nawożeniu* oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie *szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania* w zakresie właściwego stosowania nawozów należy przestrzegać następujących wymogów:

1. Zgodnie z ww. ustawą podmioty, które prowadzą chów lub hodowlę drobiu powyżej 40 000 stanowisk lub chów lub hodowlę świń powyżej 2 000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg lub 750 stanowisk dla macior mają obowiązek:
  - 1) posiadania planu nawożenia opracowanego zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej (art. 18 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy); opinie dotyczące planu nawożenia wydają okręgowe stacje chemiczno-rolnicze (art. 18 ust. 3 ww. ustawy);
  - 2) zagospodarowania co najmniej 70% gnojówki i gnojowicy na użytkach rolnych, których są posiadaczem i na których prowadzą uprawę roślin, a pozostałe 30% mogą zbyć w sposób określony w art. 3 ust. 3 (art. 18 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy);
  - 3) nabywania nawozu naturalnego, zbytego w sposób określony w art. 3 ust. 3, tj. do bezpośredniego rolniczego wykorzystania wyłącznie na podstawie umowy zawartej w formie pisemnej pod rygorem nieważności, opracowuje w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy plan nawożenia, jednak nie później niż do dnia rozpoczęcia stosowania nawozu naturalnego (art. 18 ust. 2 ww. ustawy).
2. Stosuje się wyłącznie nawozy i środki wspomagające uprawę roślin, które zostały dopuszczone do obrotu (art. 17 ust. 1 ww. ustawy).
3. Nawozy stosuje się w sposób, który nie zagraża zdrowiu ludzi lub zwierząt lub środowisku (art. 17 ust. 2 ww. ustawy).
4. Zastosowana w okresie roku dawka nawozu naturalnego nie może zawierać więcej niż 170 kg azotu (N) w czystym składniku na 1 ha użytków rolnych (art. 17 ust. 3 ww. ustawy).
5. Zakaz stosowania nawozów na glebach zalanych wodą, przykrytych śniegiem, zamrzniętych do głębokości 30 cm oraz podczas opadów deszczu (art. 20 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy).
6. Zakaz stosowania nawozów w postaci płynnej na glebach bez okrywy roślinnej, położonych na stokach o nachyleniu większym niż 10% oraz podczas wegetacji roślin przeznaczonych do bezpośredniego spożycia przez ludzi (art. 20 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy).
7. Nawozy naturalne i organiczne w postaci stałej lub płynnej, stosuje się w okresie od dnia 1 marca do dnia 30 listopada, z wyjątkiem nawozów stosowanych pod uprawy pod osłonami (szklarnie, inspekty, namioty foliowe) (§ 2 ust. 4 ww. rozporządzenia).
8. Nawozy naturalne przykrywa się lub miesza z glebą nie później niż następnego dnia po ich zastosowaniu, z wyłączeniem nawozów stosowanych w lasach oraz na użytkach zielonych (§ 3 ust. 3 ww. rozporządzenia).
9. W zakresie wymaganych odległości stosowania nawozów na gruntach rolnych:
  - 1) nawozy, z wyłączeniem gnojowicy, stosuje się na gruntach rolnych w odległości co najmniej 5 m od brzegu:
    - a) jezior i zbiorników wodnych o powierzchni do 50 ha;
    - b) cieków wodnych;
    - c) rowów, z wyłączeniem rowów o szerokości do 5 m liczonej na wysokości górnej krawędzi brzegu rowu;
    - d) kanałów w rozumieniu przepisów ustawy - *Prawo wodne* (§ 3 ust. 4 ww. rozporządzenia);
  - 2) nawozy stosuje się na gruntach rolnych w odległości co najmniej 20 m od:
    - a) brzegu jezior i zbiorników wodnych o powierzchni powyżej 50 ha;
    - b) stref ochronnych ujęć wody;
    - c) obszarów morskiego pasa nadbrzeżnego (§ 3 ust. 4a ww. rozporządzenia);
  - 3) gnojowicę stosuje się na gruntach rolnych w odległości co najmniej 10 m od brzegu:
    - a) jezior i zbiorników wodnych o powierzchni do 50 ha;
    - b) cieków wodnych;
    - c) rowów, z wyłączeniem rowów o szerokości do 5 m liczonej na wysokości górnej krawędzi brzegu rowu;
    - d) kanałów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - *Prawo wodne* (§ 3 ust. 41) ww. rozporządzenia).
10. Nawozy naturalne w postaci płynnej mogą być stosowane gdy poziom wody podziemnej jest poniżej 1,2 m oraz poza obszarami płytkiego występowania skał szczelinowych (§ 3 ust. 5 ww. rozporządzenia).

Ponadto zgodnie z art. 32 ustawy o nawozach i nawożeniu, nadzór nad przestrzeganiem przepisów dotyczących warunków stosowania i przechowywania nawozów sprawuje Inspekcja Ochrony Środowiska. Podkreślić należy, że uciążliwość odorowa związana z nawozami naturalnymi występuje przede wszystkim podczas opróżniania zbiorników, wywozu na pola i ich aplikacji. W celu ograniczenia uciążliwości zapachowych wskazane jest stosowanie metod separacji, zakwaszania czy też pirolizy. Konieczne zatem jest aby prace z tym związane wykonywać w miarę możliwości podczas bezwietrznej pogody, najlepiej w warunkach zamglenia lub dżdżu. Zalecaną metodą stosowania płynnych nawozów naturalnych jest iniekcja doglebowa. Należy zatem powstrzymać się od wykonywania prac związanych z aplikacją nawozów w dni świąteczne i wolne od pracy.

Oddziaływanie odorowe przedsięwzięcia.

Na wstępie należy podkreślić, iż przeprowadzona na podstawie obowiązującej metodyki analiza w zakresie dyspersji zanieczyszczeń w powietrzu wykazała przewidywane dotrzymanie wartości odniesienia dla rozpatrywanych substancji. W świetle powyższego, wykluczono znaczące negatywne oddziaływanie planowanej inwestycji na stan jakości powietrza, w tym w kontekście uciążliwości złowonnej. Dalsza analiza w tym zakresie wykracza poza zakres ustawowej oceny.

Poniżej przedstawiono przykładowe ustalenia ogólnodostępnych dokumentów w zakresie analiz i ocen dla tzw. odorów na etapie m.in. procedury OOS. Pismo Ministra Środowiska z dnia 23 kwietnia 2013 r., znak: BMzk-070-355/16026/13/MK, tj. stanowisko w sprawie problematyki dotyczącej powstawania nowych ferm drobiu w powiecie mławskim. *„Zwrócenie uwagi wymaga, że największym problemem, będącym główną przyczyną protestów związanych z eksploatacją ferm są substancje zapachowo-czynne pochodzące z procesu technologicznego. W chwili obecnej w Polsce brak jest możliwości oceny uciążliwości odorowej planowanej inwestycji, gdyż nie istnieją odpowiednie akty prawne regulujące te kwestie. W świetle obowiązujących przepisów, jedyną możliwością analizy wpływu planowanego budynku inwentarskiego na stan jakości powietrza atmosferycznego pod kątem substancji odorowych jest sprawdzenie dotrzymania norm emisji przede wszystkim takich substancji, jak amoniak czy siarkowodor, pochodzących z procesu technologicznego i porównanie oszacowanych w przedłożonym raporcie wielkości emisji oraz immisji z normami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu. Jeżeli z przedłożonej dokumentacji wynika, iż planowany budynek inwentarski nie będzie powodował przekroczenia standardów jakości powietrza, regionalny dyrektor ochrony środowiska uzgadnia warunki realizacji takiej inwestycji.”*

Dokument wydany przez Generalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska pt. *„Analiza prawna orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego w powiązaniu z orzeczeniami wojewódzkich sądów administracyjnych w zakresie ocen oddziaływania na środowisko w sprawach wszczętych po 28 lipca 2005 r.”*, Warszawa, 2011 r.: *„Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 2 lutego 2010 r., sygn. akt II OSK 223/09 (...) Sąd I instancji właściwie także orzekł, że unormowanie z art. 85 POŚ nie wprowadziło odpowiedniej normy dotyczącej ochrony powietrza przed zapachami lecz tylko przed określonymi substancjami w powietrzu. Należy podkreślić, że zapach czy też odór jest substancją niemierzalną. Zapachy, pomimo że mogą być uciążliwe, nie mogą być badane, gdyż w polskim systemie prawnym nie obowiązują normy prawne, które odnosiłyby się do zapachów. W takiej sytuacji za kryterium oceny w tym zakresie przyjmuje się średnioroczne i godzinowe stężenia amoniaku i siarkowodoru.”*

Należy zaznaczyć, iż prace legislacyjne dotyczące przeciwdziałania uciążliwości zapachowej cały czas są w toku. Aktualnie trwają prace nad projektem ustawy o minimalnej odległości dla planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej, w którym to nie porusza się kwestii samych odorów.

Zanieczyszczenia te oceniane są odrębnie, zgodnie z ustalonym przez ustawodawcę kryterium oceny, tj. na podstawie obowiązujących, wartości odniesienia dla tychże substancji. Pomimo to, w praktyce współwystępowanie kilku zanieczyszczeń w powietrzu może wywołać zjawisko tzw. synergii, które w istocie może przyczynić się do wystąpienia określonych dolegliwości, uciążliwości.

Odczuwalność danej substancji warunkowana jest wieloma czynnikami, w tym meteorologicznymi, czy też współwystępowaniem innych zanieczyszczeń. Mnogość zjawisk, a także procesów z tym związanych uniemożliwia jednoznaczną ocenę w zakresie przewidywanej uciążliwości. Najwyższe stężenia wskazane w analizie występować będą jedynie w określonej sytuacji meteorologicznej. Takie sytuacje występują zaledwie kilkanaście, czy też kilkadziesiąt godzin w roku.

Ponadto należy zaznaczyć, iż w przypadku wnioskowanej instalacji zastosowany zostanie szereg rozwiązań ograniczających, względem których to nie precyzuje się stopnia redukcji uciążliwości zapachowej. Kwestia ta wynika z faktu, iż w polskim prawodawstwie nie obowiązują wartości odniesienia dla odorów.

Podsumowując kwestie uciążliwości odorowej w stosunku do amoniaku i siarkowodoru, posługując się zarówno wspomnianą literaturą fachową, jak i zapisami metodyki referencyjnej, wnioskować należy, iż realizacja planowanej inwestycji nie pogorszy aktualnego tła w stosunku do tychże substancji, tzn. nie wpłynie na zmianę warunków aerosanitarnych w stosunku do stanu obecnego.

Odwołując się do publikacji Agnieszki Grzelki, Izabeli Sówki i Urszuli Miller: „*Metody oceny emisji odorów z obiektów gospodarki hodowlanej*”, w której do odniesienia się do wybranych standardów odorowych stosowanych w przepisach prawnych w Polsce. W powyższej publikacji wskazano, iż „*w Polsce kwestie mające związek z emisją substancji zapachowych z obiektów gospodarki hodowlanej regulowane są w aktach prawnych dotyczących ograniczania negatywnego wpływu działalności rolniczej na otoczenie*”.

Obowiązujący akt prawa	Zakres	Spełnienie wymogu
Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie	wskazano minimalną odległość usytuowania budynków inwentarskich od mieszkalnych wnosząca co najmniej 8 metrów.	Wymóg został spełniony, ponieważ odległość planowanego przedsięwzięcia względem najbliższych usytuowanych zabudowań wynosi 130 m.
Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 7 października 1997 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie	Wskazano obowiązek przechowywania zwierzęcych odchodów płynnych np. gnojowicy w szczelnych, zamkniętych zbiornikach w celu redukcji emisji amoniaku i odorów oraz stosowania szpaleru roślinności średnio i wysokopiennej pomiędzy obiektami inwentarskimi a budynkami mieszkalnymi w celu ograniczenia emisji uciążliwości zapachowych.	Wymóg został spełniony, gnojowica magazynowana będzie w szczelnych, zamkniętych zbiornikach na gnojowicę; W ramach realizacji inwestycji, w zakresie zastosowania bariery redukującej emisję amoniaku i odorów, zaplanowano szpaler roślinności średnio i wysokopiennej pomiędzy obiektami inwentarskimi a budynkami mieszkalnymi
Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu	Zostały ustalone wartości odniesienia między innymi dla niektórych substancji zaliczanych do odorantów, w tym amoniaku i siarkowodoru	Przeprowadzona analiza w zakresie dyspersji zanieczyszczeń w powietrzu wykazała przewidywane dotrzymanie wartości odniesienia substancji w powietrzu.

Dodatkowo na terenie instalacji będą stosowane rozwiązania ograniczających emisje odorów z planowanego obiektu inwentarskiego, do których zalicza się:

- odpowiednie usytuowania planowanego obiektu inwentarskiego, w znacznym oddaleniu od najbliższej zabudowy mieszkaniowej,
- przechowywanie gnojowicy w zbiorniku znajdującym się pod planowanym budynkiem inwentarskim,

- wieloetapowe żywienie fazowe, w którym skład diety dostosowany jest do okresu produkcji zwierzęcia,
- zmniejszenie zawartości białka surowego przy użyciu zrównoważonej diety,
- dodawanie kontrolowanych ilości istotnych aminokwasów do diety.

Należy wyraźnie podkreślić, co również zaznaczają autorzy ww. publikacji, że „w Polsce brak jest rozwiązań prawnych zawierających standardy odorowe m.in. standardów emisyjnych odnoszących się zarówno do odorów, jak i odorantów (przede wszystkim amoniaku), wyrażanych w europejskich jednostkach zapachowych na określoną jednostkę czasu przypadającą na stanowisko dla jednego zwierzęcia ($ou_E/s/\text{stanowisko dla zwierzęcia}$) lub w przypadku amoniaku wyrażanych w wyprodukowanej masie NH_3 przypadającej na stanowisko dla jednego zwierzęcia na określoną jednostkę czasu ($kgNH_3/\text{stanowisko dla 1 zwierzęcia/rok}$).”

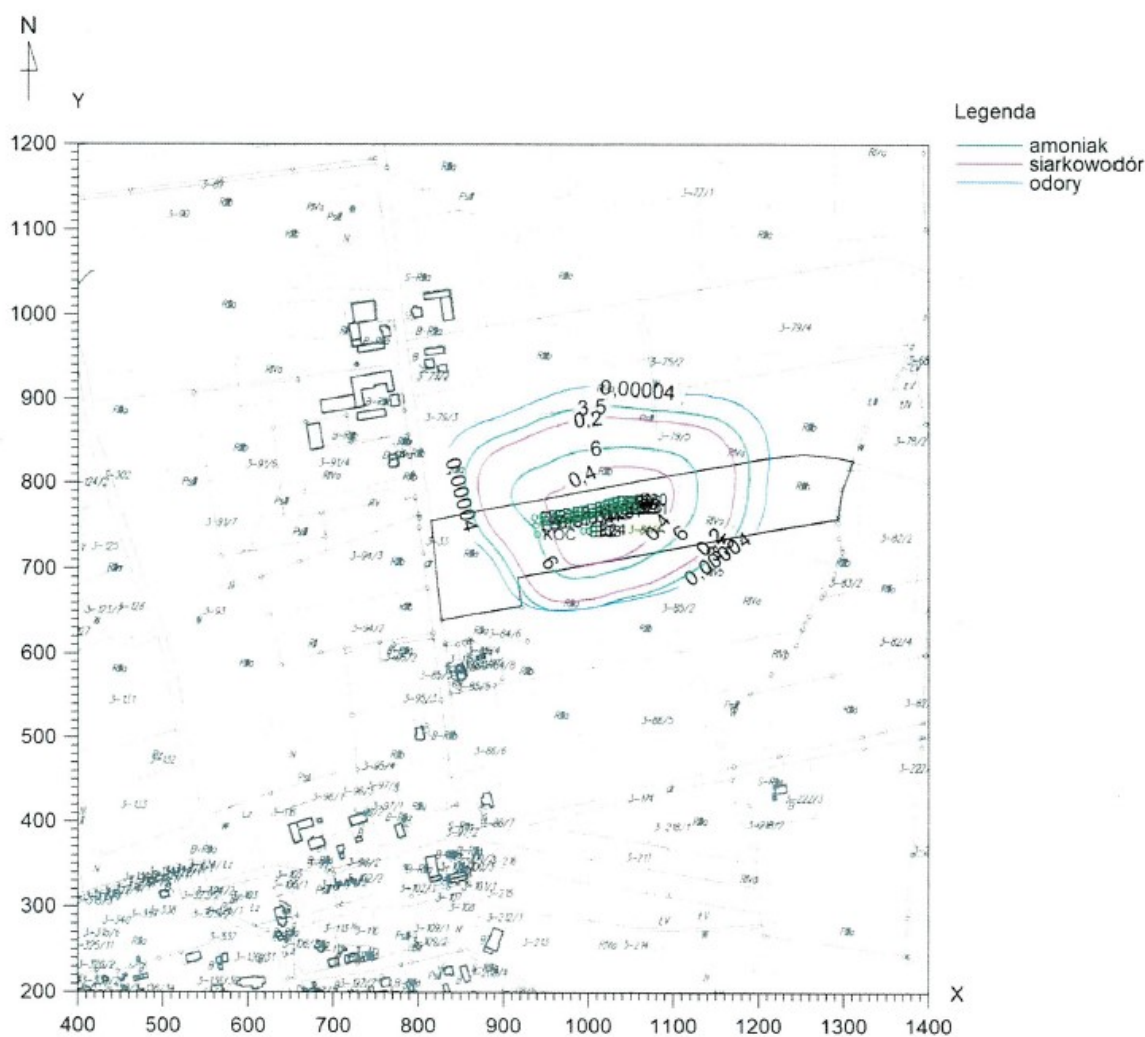
Co ważne, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej* nakazuje zarówno organom administracji publicznej, jak i podmiotom korzystającym ze środowiska do podejmowania wszelkich czynności, działań, w tym w ramach toczących się postępowań administracyjnych, opartych na obowiązujących przepisach prawa. Ustawodawca natomiast nie ustala wartości normatywnych dla tzw. odorów, w związku z czym analizy w przedmiocie sprawy pozbawione są podstaw zarówno merytorycznych, jak i prawnych.

Wskazać przy tym należy, iż niemalże każda inwestycja generuje do środowiska określone uciążliwości, których to ocena jest trudna do identyfikacji, przede wszystkim z punktu widzenia obowiązujących norm. Zarówno fermy zwierząt inwentarskich, jak i lakiernie, warsztaty samochodowe, piekarnie, zakłady produkcji alkoholu, przetwórstwa owoców i warzyw itd. związane są z emisją do powietrza zapachów, a także innych substancji (normowanych), których to wspólne oddziaływanie wynikające m.in. z tzw. synergii może przyczynić się do występowania dolegliwości zdrowotnych, w szczególności w odniesieniu do populacji wrażliwej (dzieci, kobiety w ciąży, osoby w podeszłym wieku). W ramach toczącego się postępowania ocenowego analizy i oceny środowiskowe powinny jednak zostać ograniczone w swym zakresie do elementów ochrony środowiska, względem których to obowiązują zarówno metodyki referencyjne, jak i wartości normatywne. W przeciwnym wypadku, podejmowanie decyzji dotyczącej realizacji danej inwestycji stanowić będzie wątek wyłącznie uznaniowy, a nie obiektywny.

Zaktualizowany raport spełnia wymagania ustawowe w zakresie ochrony powietrza, w tym również na podstawie publikacji wskazanej przez Organ opiniujący (RDOŚ) przeanalizowano, w granicach obowiązującego prawa, oddziaływanie odorowe, a zatem wszelkie dodatkowe analizy w przedmiocie sprawy nie znajdują uzasadnienia zarówno prawnego, jak i merytorycznego, co też wyjaśniono powyżej.

Na podstawie obowiązujących przepisów, w tym publikacji ministerialnej: „Wytyczne dotyczące praktycznego zastosowania Konkluzji BAT”, gdzie w sposób nie wymagający dodatkowego wytłumaczenia wskazano, że „W związku z powyższy, wobec braku określonej przepisami metodyki ustalania zapachowej uciążliwości powodowanej przez instalację do chowu” „jako miarę zasięgu występowania emisji złowonnych można wykorzystać ustalenia oceny rozprzestrzeniania się w powietrzu amoniaku”.

Wobec powyższego do wyznaczenia strefy potencjalnej uciążliwości dla zaplanowanego przedsięwzięcia przedstawiono zakres łącznego oddziaływania amoniaku i siarkowodoru — substancji m.in. powodujących odczucie nieprzyjemnego zapachu. Wyznaczenie strefy oddziaływania poniżej (zgodnie z Rys. 2).

Rysunek 2. Zakres oddziaływania odorowego

Zaznaczyć należy, że wobec braku referencyjnej metody wyznaczania oddziaływania odorowego powyższy wykres oparto na łącznym oddziaływaniu substancji powodujących oddziaływanie zapachowe. Przedstawiony wykres oddziaływania należy uznać za możliwe oddziaływanie odorowe.

W aspekcie występowania oddziaływania skumulowanego planowanej inwestycji z przedsięwzięciami zlokalizowanymi w pobliżu. Identyfikacja terenów sąsiadujących z przedmiotową inwestycją, wykazała, że w promieniu 500 m od planowanego zamierzenia procedowano wyłącznie jedną inwestycję - dot. „Przebudowy drogi gminnej w miejscowości Błędowo-Hanowo”, która uzyskała decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach z dnia 24 września 2019 r., nr 103/2019. Przedmiotowa inwestycja sąsiadująca (przedsięwzięcie: drogowo-komunikacyjne) posiada odmienny charakter w stosunku do planowanego zamierzenia dot. realizacji budynku inwentarskiego (przedsięwzięcie rolno-hodowlane). W związku z powyższym niemożliwym jest porównanie ich wzajemnych oddziaływań ze względu na brak analogii w rodzaju przedsięwzięć. Wyklucza się więc możliwość wystąpienia oddziaływania skumulowanego planowanej inwestycji z przedsięwzięciami lokalizowanymi w pobliżu.

Ad. 7) W ocenie pełnomocnika inwestora, urządzenia i rozwiązania techniczne, o których mówią mieszkańcy tj. filtry, płuczki i inne nie są stosowane na żadnej instalacji do produkcji zwierząt na terenie kraju. Dostęp do tych systemów jest ograniczony i trudno je nabyć u dostawców urządzeń do obiektów inwentarskich. Zatem zastosowanie i przyjęcie takich rozwiązań jest ewidentnym stworzeniem wariantu nieracjonalnego, pozornego i niemożliwego do realizacji.

Ad. 8) W toku prowadzonego postępowania organy współuczestniczące, jak też Wójt Gminy Płużnica dokonały weryfikacji formalnej oraz merytorycznej zaktualizowanego raportu o oddziaływaniu na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia, a w kwestiach budzących wątpliwości, zostało przeprowadzone postępowanie wyjaśniające mające na celu zebranie wyczerpującego materiału dowodowego. Należy wskazać, że zaktualizowany raport o oddziaływaniu na środowisko jest głównym środkiem dowodowym w sprawie postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia i jest sporządzany przez osobę lub zespół osób, które spełniają wymagania określone w przepisach ustawy ooś. W zaktualizowanym Tomie IV, szczegółowo odniesiono się do oddziaływań odorowych.

W tym miejscu po raz kolejny podkreślić należy, że w chwili obecnej brak jest w Polsce możliwości oceny uciążliwości odorowej planowanej inwestycji, gdyż brak jest odpowiednich aktów prawnych regulujących te kwestie. Jednakże przeprowadzona wnikliwa ocena oddziaływania planowanej inwestycji na powietrze wykazała, iż na etapie eksploatacji przedmiotowego przedsięwzięcia poziomy substancji odoroczynnych, takich jak amoniak czy siarkowodór, pochodzących z procesu technologicznego, nie spowodują przekroczenia aktualnie obowiązujących norm w tym zakresie. Ponadto w toku prowadzonego postępowania zarówno wysokowyspecjalizowany organ ochrony środowiska jakim jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, a także Wójt Gminy Płużnica, jako organ prowadzący postępowanie główne, stwierdzili, że realizacja w uzgodnionym wariantcie planowanego przedsięwzięcia, przy zastosowaniu ocenionych w zaktualizowanym raporcie o oddziaływaniu na środowisko oraz jego uzupełnieniach rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, a także po spełnieniu warunków określonych w niniejszej decyzji gwarantuje dotrzymanie norm środowiskowych wynikających z przepisów szczególnych.

W kontekście powyższych zapisów oraz opinii Organu prowadzącego postępowanie, dowód z opinii biegłego nie wniósłby zmian do przedmiotowej decyzji.

Ad. 9) W postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia art. 36 ustawy ooś stwierdza, że organ właściwy do wydania decyzji może przeprowadzić rozprawę administracyjną otwartą dla społeczeństwa. Przepis art. 91 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio. Podkreślenia wymaga tutaj słowo „może”. Stanowi ona zatem wyłącznie fakultatywny wymóg postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko. O jej przeprowadzeniu decyduje Organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Stanowi ona instrument prawny, który umożliwia zebranie dodatkowego materiału dowodowego w prowadzonej sprawie między innymi poprzez wyjaśnienie pojawiających się wątpliwości w stosunku do planowanego przedsięwzięcia. Rozważając powyższe Organ prowadzący postępowanie stwierdził, że w toku prowadzonego postępowania, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego oraz uzyskanych stanowisk organów wpadkowych. Można wskazać, że planowana inwestycja, przy spełnieniu określonych w niniejszej decyzji warunków oraz realizacji rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych będzie spełniała wymogi ochrony środowiska wynikające z przepisów szczególnych. W toku prowadzonego postępowania wzięto pod uwagę zgłaszane przez społeczeństwo uwagi i uznano, że przeprowadzenie rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa nie przyczyni się do zebrania nowych dowodów w sprawie, które nie byłyby znane organom zarówno wpadkowym, jak też organowi prowadzącemu postępowanie główne, w trakcie prowadzonego postępowania, jak też w dniu wydawania niniejszej decyzji.

Ad. 10) Na podstawie przeprowadzonej analizy przedłożonej dokumentacji, w tym raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, ustalono, że realizacja i eksploatacja inwestycji nie będzie skutkować niekorzystnym wpływem na środowisko przyrodnicze i krajobraz, a przyjęte działania minimalizujące wyeliminują zidentyfikowane zagrożenia względem stwierdzonych elementów środowiska przyrodniczego. Organ prowadzący postępowanie administracyjne uznał, iż przeprowadzenia analizy porealizacyjnej w zakresie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko nie jest konieczne.

Przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, spełniając wymóg art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* Wójt Gminy Płużnica w dniu 22 stycznia 2021 r. zawiadomił strony postępowania o możliwości zapoznania się i wypowiedzenia co do

zebranych dowodów i materiałów w przedmiotowej sprawie w terminie 7 dni od daty doręczenia niniejszego zawiadomienia.

Przed wydaniem decyzji, w odniesieniu do całości zgromadzonych w toku prowadzonego postępowania materiałów, żadna ze stron nie wniosła uwag i nie zgłosiła wniosków.

Biorąc pod uwagę przeprowadzoną w toku postępowania ocenę oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko - zatem analizę i ocenę wpływu inwestycji na środowisko, w tym na zdrowie ludzi, możliwości oraz sposobów zapobiegania i ograniczania negatywnego oddziaływania na środowisko, dokonaną w szczególności na podstawie przedłożonej informacji zawartej w zaktualizowanym raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko i jego uzupełnieniach, jak również poprzez uzyskanie pozytywnego uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie - Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku, Wójt Gminy Płużnica stwierdził, że po zrealizowaniu przez Inwestora wszystkich warunków zawartych w przedłożonych dokumentach oraz w niniejszej decyzji, planowane przedsięwzięcie będzie zgodne z wymaganiami przepisów o ochronie środowiska.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w osnowie.

POUCZENIE

1. Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dołącza się do wniosku o wydanie decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 oraz zgłoszenia, o którym mowa w art. 72 ust. 1a ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.). Złożenie wniosku lub dokonanie zgłoszenia powinno nastąpić w terminie 6 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna z zastrzeżeniem ust. 4 i 4b ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.
2. Złożenie wniosku lub dokonanie zgłoszenia może nastąpić w terminie 10 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna, o ile strona, która złożyła wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, lub podmiot, na który została przeniesiona ta decyzja, otrzymali, przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 3 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, od organu, który wydał decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach w pierwszej instancji, stanowisko, że aktualne są warunki realizacji przedsięwzięcia określone w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub postanowieniu, o którym mowa w art. 90 ust. 1 ww. ustawy, jeżeli było wydane. Zajęcie stanowiska następuje na wniosek uwzględniający informacje na temat stanu środowiska i możliwości realizacji warunków wynikających z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub postanowienia, o którym mowa w art. 90 ust. 1 cyt. ustawy, jeżeli było wydane. Wniosek, o którym mowa w zdaniu drugim, składa się do organu nie wcześniej niż po upływie 5 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach stała się ostateczna. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach wiąże organy, o których mowa w art. 86 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.
3. Od wydanej decyzji służy stronom odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Toruniu za pośrednictwem organu wydającego decyzję w terminie 14 dni od daty doręczenia.
4. Zgodnie z art. 127a § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.), w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania od niniejszej decyzji Stronie przysługuje prawo do złożenia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do ww. odwołania. Decyzja staje się ostateczna i prawomocna z dniem, w którym Organ otrzyma zgodne oświadczenia wszystkich Stron. Decyzja uzyskuje klauzulę ostateczności i prawomocności z dniem najpóźniej przedłożonego oświadczenia.

Otrzymują:

1. Pełnomocnik inwestora,
2. Pozostałe strony postępowania,
3. a/a.

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 81, 85-950 Bydgoszcz
2. Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku, ul. Ks. Franciszka Rogaczewskiego 9/19, 80-804 Gdańsk
3. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wąbrzeźnie, ul. 1-go Maja 46, 87-200 Wąbrzeźno

Charakterystyka planowanego przedsięwzięcia

Budowa obiektu inwentarskiego – chlewni dla macior wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce o nr ewid. 84/4 w miejscowości Błędowo, gmina Płużnica.

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie obiektu inwentarskiego – chlewni dla macior wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce o nr ewid. 84/4 w miejscowości Błędowo, gmina Płużnica - wariant najkorzystniejszy dla środowiska - polegającym na usytuowaniu budynku chlewni i infrastruktury towarzyszącej bliżej wschodniej granicy działki nr ew. 84/4 obręb Błędowo.

Teren planowanego przedsięwzięcia nie jest objęty ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Płużnica uchwalonym przez Radę Gminy w Płużnicy Uchwała nr VII/50/2015 z dnia 29 kwietnia 2015 r., działka o nr geod. 84/4 w miejscowości Błędowo, gmina Płużnica położona jest na terenie rolniczym.

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie jednego budynku inwentarskiego wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce o nr ewid. 84/4 w miejscowości Błędowo, gm. Płużnica. W omawianej chlewni przewiduje się chów trzody chlewnej w maksymalnej ilości 271,9 DJP, tj. 1 knur, 610 szt. macior i 2 900 szt. prosiąt. Zwierzęta utrzymywane będą w systemie bezściółowym. W budynku o powierzchni ok. 3 800 m², przewidziano wyodrębnienie części hodowlanej o zakładanej powierzchni ok. 3 400 m². Pozostała część przeznaczona zostanie na pomieszczenia socjalne, część obsługi technicznej, kotłownię i korytarze komunikacyjne. Od wschodniej strony do budynku chlewni dostawiona zostanie paszarnia ze śrutownikiem o mocy 15 kW oraz 12 silosów paszowych o pojemności około 22 Mg każdy. Obok paszarni zaplanowano posadowienie 4 silosów zbożowych o pojemności około 200 Mg każdy. Ponadto, w obrębie planowanego gospodarstwa zostaną wybudowane 3 zewnętrzne, zamknięte zbiorniki do magazynowania nawozów naturalnych, których łączna pojemność będzie uzupełnieniem dla kanałów podrusztowych znajdujących się w planowanym budynku, ich łączna pojemność będzie wynosiła około 2 900 m³.

W chlewni będzie odbywał się stały harmonogram produkcyjny, który ukierunkowany zostanie na odchów i sprzedaż prosiąt. Technologia zakłada chów trzody chlewnej w cyklu otwartym (prosięta po osiągnięciu odpowiedniego wieku i wagi będą sprzedane innym podmiotom).

Czyszczenie obiektu inwentarskiego będzie odbywało się systematyczne, po każdej wymianie zwierząt w poszczególnych kojach, przy pomocy myjki wysokociśnieniowej. W celu zachowania prawidłowych warunków z zakresu czystości i higieny przewiduje się utrzymywanie w czystości utwardzonych powierzchni wewnątrz i na zewnątrz budynku, poidła będą sprawne, okresowo zostanie przeprowadzana dezynfekcja obiektu środkami biodegradowalnymi. Inwestor kierując się dobrostanem zwierząt i ekonomicznym uzasadnieniem zastosuje dostosowane do rodzaju zwierząt dostępne środki biodegradowalne w celu utrzymania odpowiednich warunków sanitarno-higienicznych. Woda w niemal całości zostanie odparowana, natomiast pozostałości stanowiące ścieki powstające w wyniku mycia budynku zostaną skierowane kierowane do zewnętrznego zbiornika na gnojowicę.

Przedsięwzięcie zostanie usytuowane na obszarze sąsiadującym z terenami chronionymi przed hałasem. W myśl rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112) są to tereny zabudowy zagrodowej. Identyfikacja terenów chronionych przed hałasem została dokonana na podstawie ich faktycznego zagospodarowania i wykorzystania.

Najbliższa zabudowa mieszkaniowa, nie będąca własnością Inwestora, licząc od planowanej lokalizacji budynku inwentarskiego znajduje się w odległości:

- ok. 315 m (dz. nr ewid. 79/2),
- ok. 340 m (dz. nr ewid. 91/7),
- ok. 320 m (dz. nr ewid. 91/4) - należy do Inwestora.

Obiekt inwentarski wyposażony zostanie w system wentylacji mechanicznej, składającej się z:

- a) sektor krycia - maksymalnie 7 wentylatorów wyciągowych kominowych, o wydajności katalogowej na poziomie minimum 12 750 m³/h dla pojedynczego wentylatora. Zanieczyszczone powietrze przewiduje się odprowadzać na zewnątrz budynku inwentarskiego (poprzez ww. wentylatory) emitorami z otwartym wylotem gazów o maksymalnej średnicy wewnętrznej na wylocie wynoszącej 0,63 m oraz minimalnej wysokości geometrycznej wynoszącej 6,5 m, dla pojedynczego wentylatora. Maksymalny poziom mocy akustycznej pojedynczego wentylatora wynosić będzie 60 dB (A);
- b) odchowalnia prosiąt maksymalnie 5 wentylatorów wyciągowych kominowych, o wydajności katalogowej na poziomie minimum 12 750 m³/h dla pojedynczego wentylatora. Zanieczyszczone powietrze przewiduje się odprowadzać na zewnątrz budynku inwentarskiego (poprzez ww. wentylatory) emitorami z otwartym wylotem gazów o maksymalnej średnicy wewnętrznej na wylocie wynoszącej 0,63 m oraz minimalnej wysokości geometrycznej wynoszącej 6,5 m, dla pojedynczego wentylatora. Maksymalny poziom mocy akustycznej pojedynczego wentylatora wynosić będzie 60 dB (A);
- c) sektor porodowy - maksymalnie 11 wentylatorów wyciągowych kominowych, o wydajności katalogowej na poziomie minimum 4 730 m³/h dla pojedynczego wentylatora. Zanieczyszczone powietrze przewiduje się odprowadzać na zewnątrz budynku inwentarskiego (poprzez ww. wentylatory) emitorami z otwartym wylotem gazów o maksymalnej średnicy wewnętrznej na wylocie wynoszącej 0,4 m oraz minimalnej wysokości geometrycznej wynoszącej 5,2 m, dla pojedynczego wentylatora. Maksymalny poziom mocy akustycznej pojedynczego wentylatora wynosić będzie 50 dB (A);
- d) sektor loch prośnych - maksymalnie 5 wentylatorów wyciągowych kominowych, o wydajności katalogowej na poziomie minimum 12 750 m³/h dla pojedynczego wentylatora. Zanieczyszczone powietrze przewiduje się odprowadzać na zewnątrz budynku inwentarskiego (poprzez ww. wentylatory) emitorami z otwartym wylotem gazów o maksymalnej średnicy wewnętrznej na wylocie wynoszącej 0,63 m oraz minimalnej wysokości geometrycznej wynoszącej 6,5 m, dla pojedynczego wentylatora. Maksymalny poziom mocy akustycznej pojedynczego wentylatora wynosić będzie 60 dB (A).

Budynek inwentarski wykonać o zewnętrznych przegrodach budowlanych charakteryzujących się izolacyjnością akustyczną właściwą na poziomie minimum: 30 dB dla ścian i 25 dB dla dachu.

Na przedmiotowym terenie nie występują obszary wodno-błotne, o płytkim zaleganiu wód podziemnych, w tym siedliska łąkowe, ujścia rzek, wybrzeży i środowiska morskiego. Omawiana nieruchomość nie znajduje się na obszarach górskich lub leśnych, przylegających do jezior, objętych ochroną, w tym ujęć wód zbiorników wód śródlądowych. Teren omawianej nieruchomości położony jest poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych. Ponadto, analizowana działka nie należy do obszarów, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone lub istnieje prawdopodobieństwo ich przekroczenia, o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne, jak również ochrony uzdrowiskowej. Inwestycja znajduje się w terenie o małej gęstości zaludnienia.

Na etapie eksploatacji planowanej inwestycji wystąpi emisja zanieczyszczeń powstających przede wszystkim w wyniku funkcjonowania następujących źródeł:

- z procesów technologicznych chów trzody chlewnej (głównie amoniak, siarkowodór), zanieczyszczenia z planowanej chlewni odprowadzane będą do powietrza w sposób zorganizowany, tj. za pomocą kominów wentylacyjnych dachowych,
- z magazynowania wytworzonej gnojowicy w istniejącym zewnętrznym zbiorniku (głównie amoniak, siarkowodór),
- z procesów pomocniczych - spalanie paliw w kotle gazowo-olejowym (PM 2,5).

Planowane jest ogrzewanie części budynku chlewni, w której będą znajdowały się porodówki oraz kojce prosiąt, za pomocą kotła olejowo-gazowego o mocy około 75 kW.

Przewiduje się możliwość wyposażenia gospodarstwa w agregat prądotwórczy, o mocy około 40 kW, który posłuży jako alternatywne źródło prądu w przypadku awarii sieci energetycznej i przerwy w dostawie prądu.

W celu zoptymalizowania przebiegu procesu technologicznego oraz zużycia materiałów i energii w budynku inwentarskim zostaną wykorzystane energooszczędne urządzenia, w tym oświetlenie.

Zaopatrzenie gospodarstwa w wodę odbywać się będzie z wodociągu gminnego i/lub własnego ujęcia wód podziemnych. W gospodarstwie woda pobierana będzie na cele technologiczne (do pojenia zwierząt oraz mycia obiektu) oraz na cele socjalno-bytowe (sanitariaty pracowników). Woda używana do celów technologicznych (pojenie) będzie podawana przez poidła specjalnej konstrukcji w celu ograniczania jej zużycia i rozlewania. Szacowane zużycie wody do celów hodowlanych, socjalno-bytowych i porządkowych wyniesie 16 728,3 m³/rok, co stanowi średniorocznie ok. 45,83 m³/dobę i około 1,9 m³/h.

W przedłożonej dokumentacji wskazano, że planowane ujęcie zostanie zlokalizowane w jednostce hydrogeologicznej 2cQIII/Tr. Przewiduje się pobór wód z czwartorzędowej warstwy wodonośnej.

Omawiane przedsięwzięcie znajduje się poza granicami Głównych Zbiorników Wód Podziemnych oraz strefami ochronnymi dla ujęć wód. Najbliżej zlokalizowane ujęcie wód podziemnych znajduje się w odległości ok. 350 m, licząc od granic działki inwestycyjnej. Ujęcie znajduje się w kierunku południowo-zachodnim i charakteryzuje się głębokością 80 m. Jest to ujęcie czwartorzędowe, aktualnie nieczynne. Jednakże, biorąc pod uwagę odległość planowanego ujęcia od istniejącego ujęcia wód, wynoszącą poniżej 500 m, Inwestor postanowił zakwalifikować realizację studni głębinowej do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, wymienionych w 3 ust. 1 pkt 74 ww. rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Przewiduje się pobór wód podziemnych z czwartorzędowego piętra wodonośnego. Zakłada się z maksymalną wydajność Q 4 m³/h przy zasięgu leja depresji R 40 m. Powierzchnia terenu zajęta przez studnię wyniesie około 1,5 m². Charakterystyka wodonośna: porowy, natomiast charakter zwierciadła wody: swobodne. Głębokość występowania warstw wodonośnych poziomu czwartorzędowego wynosi od 5-50 m. Pod względem litologicznym na omawianym obszarze występują piaski. Otwór studzienny zostanie uszczelniony compactonitem - jest to materiał uniemożliwiający dopływ zanieczyszczeń do warstwy wodonośnej.

Powstające ścieki bytowe kierowane będą do szczelnego zbiornika bezodpływowego.

Po każdym zakończonym cyklu produkcyjnym następować będzie mycie i dezynfekcja kojców hodowlanych, za pomocą myjki wysokociśnieniowej czystą wodą bez detergentów myjących. Woda z tego procesu będzie spływać w sposób naturalny do zbiornika zlokalizowanego pod rusztem. Następnie przeprowadzana zostanie dezynfekcja kojców, posadzek i urządzeń typu karmniki, poidelka. Przewiduje się wykorzystanie środka biodegradowalnego.

Wody opadowo - roztopowe z dachu obiektów hodowlanych odprowadzane będą w grunt, w obrębie działki objętej inwestycją.

Zgodnie ze wskaźnikami produkcji nawozów naturalnych, chów zwierząt w planowanym obiekcie inwentarskim związany będzie z powstaniem gnojowicy w ilości 4 840,6 m³/rok, o zawartości azotu na poziomie 16 142,36 kg.

Przyjęta technologia zakłada magazynowanie odchodów w kanałach gnojowicowych pod kojcami oraz 3 zbiornikach o łącznej pojemności około 2 900 m³, umożliwiającą magazynowanie nawozu przez okres minimum 6 miesięcy.

Uwzględniając maksymalną dawkę 170 kg N/ha użytków rolnych, do zagospodarowania powstałej gnojowicy niezbędny jest areal ok. 94,96 ha. Wyprodukowana na terenie gospodarstwa gnojowica przeznaczona będzie do rolniczego wykorzystania jako pełnowartościowy nawóz organiczny, na gruntach rolnych należących do Inwestora o powierzchni ok. 164,5 ha.

W celu zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przewidziano prowadzenie chowu trzody chlewnej wyłącznie w obrębie zamkniętego budynku inwentarskiego. Fundamenty oraz posadzki planowanego obiektu wykonane zostaną jako szczelne. Beton użyty do wykonania zbiorników na gnojowicę będzie materiałem odpornym na oddziaływanie składników gnojowicy co dodatkowo zabezpieczy przed możliwością skażenia środowiska. W budynku inwentarskim planuje się szczelną kanalizację sanitarną i technologiczną. Gnojowica transportowana będzie wyłącznie specjalnymi środkami transportu (wozami asenizacyjnymi), punkt opróżniania zbiorników i napełniania wozów odbywać się będzie na utwardzonym, szczelnym podłożu, rury służące do opróżniania zbiorników zakończone będą szybkozłączami, gnojowica stosowana będzie na zasadach określonych w przepisach szczegółowych w tym zakresie.

Teren planowanego przedsięwzięcia znajduje się w regionie wodnym Dolnej Wisły, na obszarze następujących jednolitych części wód:

– powierzchniowych:

kod RW200017295246 - Dopływ z Osiedla Podleśnego. Stanowi ona naturalną część wód, nie jest monitorowana. Jej stan ogólny określono jako zły (stan ekologiczny co najmniej dobry, stan chemiczny dobry). JCWP jest niezagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Cel środowiskowy dla JCWP to dobry stan ekologiczny oraz dobry stan chemiczny. W JCWP znajdują się obszary chronione przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 ze zm.), dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie dla którego cele środowiskowe zostały określone w akcie będącym podstawą prawną obszaru, planowane przedsięwzięcie nie jest zlokalizowane na terenie obszarów chronionych,

– podziemnych:

kod PLGW200039 - JCWPd charakteryzuje się dobrym stanem ilościowym oraz chemicznym. JCWPd nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Cel środowiskowy dla JCWPd to utrzymanie dobrego stanu ilościowego oraz chemicznego.

Eksploracja przedsięwzięcia przy zachowaniu wyżej wymienionych warunków i przestrzeganiu zasad określonych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” (Dz. U. z 2020, poz. 243), nie spowoduje dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, przez co nie wpłynie na pogorszenie stanu chemicznego części wód podziemnych. Planowana inwestycja nie będzie miała również negatywnego wpływu na cele środowiskowe dotyczące stanu ilościowego wód podziemnych. Planowana inwestycja nie będzie oddziaływać na wody powierzchniowe i nie przyczyni się do zmiany obecnie występującego stanu ekologicznego i chemicznego JCWP.

Planowane przedsięwzięcie zostanie zlokalizowane poza obszarami chronionymi w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r., poz. 1098 t.j.).

Ze względu na charakter planowanego przedsięwzięcia, a także jego lokalizację nie stwierdza się możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania.